



KOKIA DAR BĖGĖLIŲ PADĖTIS

(Rašo Dirvos Bendradarbis
iš Europos)

PASTARU metu pabėgėlių klausimus daug kas svarsto, ginčijasi ir negali priėti vieningos nuomonės. Suinteresuotos valstybės reikalauja, kad tik atkeršijus ir pabėgėlius pastačius į pačią blogiausią padėtį. Vienok, mes matome ir gerą lemiančių reiškių, nes tikrojo demokratiškumo reprezentantai, žinodami kokiais motyvais mums rašomi kaltinimai, teisingumo vardu gina.

Bet mums jau skaudus tas pats momentas kad mes dar ir dabar, kada karas jau virš metų laiko pasibaigęs, tebesame medžiojamo žvėries padėtyje. Mes, kurie į šią nelaimę buvome įstumi prieš mūsų pačių valią, kurie kiekvieną valandą esame pasiryžę keliauti į savo tėvynę jei ten susidarys bent minimalės laisvų žmonių gyvenimo sąlygos, turim vis aiškintis savo nekaltumą. O tie kurie mūsų kraštą pagrobė, kurie mūsų žmones pjaute pjauna pačiais žiauriausiais metodais, mus prašo aiškintis. Ar tai ne baisi veidmainystė? Jie turi aiškintis, kurie milijonus žmonių kasmet pasiunčia į pradžią.

1. KIEK LIETUVIŲ PABĖGĖLIŲ YRA?

ANSKIAU skaičiuodavo kad Vokietijoje ir kituose kraštuose yra Lietuvos pabėgėlių apie 350,000. Tokio skaičiaus ir buvo laikomasi. Bet greit, kada pasijuto šiek tiek laisvesni ir galėjome susirūti su didesniais Lietuvos pabėgėlių kolonijomis, pajutome kad tiek daug pabėgėlių nėra.

Bet kiek tikrai ir dabar dar nežinom pilnu tikslumu. Dabar labai aišku kad Lietuvių pabėgėlių šlapus geležinės sovietų sienos nėra daugiau kaip 100,000. Kad šią dieną masės naujų tremtinių yra anapus sovietinės užtvanos mes žinome. Bet jie šią dieną ir iš Amerikos, SSRS sąjungininko, beveik nepasiekiami.

KARO ir persekiojimų pasekoje iš Lietuvos į vakarus turėjo pasitraukti tikrai daug didesnis Lietuvos skaičius negu kad šią dieną yra. Bet reikia neužmiršti kad daug pabėgėlių liko tuoj už Lietuvos-Vokietijos buvusios sienos. Ten daugiausia pasiliko, frontui atėjus, prievarta išvaryti Vilkauskio ir šakių apskrityje gyventojai. Taip pat daug tremtinių liko Rytprūsijoje, Pomeranijoje ir kitose sovietų rankas atitekusiose provincijose.

ŠIUO metu skaičiuojama kad Lietuvių pabėgėlių Anglij valdomoje Vokietijos zonoje yra apie 19,000. Prancūzų valdomoje Vokietijos zonoje Lietuvių yra apie 5,000. Amerikiečių valdomoje zonoje Lietuvių yra daugiausia. Skaičius gali sukristi apie 50,000. Bet tai jau skaičiai, kurie ir po tikslaus skaičiavimo nebus didesni.

Lietuvių pabėgėlių Austrijoje yra apie 2,300. Danijoje Lietuvių pabėgėlių, daugiausia atsirasusių iš Stettino apskrityje ir evakuotų laivais, yra apie 2,000. Italijoje, su buvusiais belaisviais naujai atsiradusių Lietuvių yra apie 1500.

Švedijoje, Prancūzijoje, Belgijoje, Šveicarijoje Lietuvių pabėgėlių nėra tik po kelis šimtus. Kituose Europos kraštuose, kaip Norvegijoje, Holandijoje ir kitur, Lietuvių nėra tik mažos savijelės. Vadinasi, Lietuvių tremtinių šlapus sovietų geležinės užtvanos yra apie 80,000.

2. PABĖGĖLIŲ PADĖTIS NAZIŲ VALDŽIAI ESANT

ANSKIAU girdėdavome kaltinimą kam mes bėgom pas Vokietius. Į tą kaltinimą reikalingoms įstaigoms daug kartų buvo paaiškinta kad mes bėgom (Pabaiga ant 5-to pusl.)



The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO JULY-LIEPOS 19, 1946

DIRVA (THE FIELD)

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Friday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$3.00

Entered as Second-Class matter December 6th 1915, at the Cleveland Postoffice under the act of March 3, 1879.

(31-mi metai :: 31st year)

Amerikoje Laisvai Siaučia Gaujos Sovietų Agentų



PREZ. TRUMAN sako kalbą į šalies gyventojus, atmesdamas Kongreso apkarpą O. P. A., kurios po to visai neliuko ir šalis nepažuvo.

GEN. MIHAILOVIC SUŠAUDYTAS

Kaip buvo tikėtasi, Jugoslavijos teismas, kurio užpakalyje stovėjo Maskva, rado kaltu ir sušaudė Jugoslavų kovotoją prieš nazius pirmasis karo metais, kada Vokiečiai dar visą Europoje šlavė.

Su juo kartu sušaudyta dar aštuoni kiti, apkaltinti šalies išdavyste. Mat, Mihailovic ir kiti patriotai buvo atsikė ir prieš Tito kai pajuto kad Maskva ji paruošė Jugoslavų pajungimui.

Prez. Roosevelt ir Churchill, kurie pradžioje nurodė Mihailovičiui ir kuris daug gelbėjo alijantams ir jų kariams kovojant prieš Vokietius, paskui išdavė jį ir priėmė Stalino įpirštą konspiratorių Tito. Stalinas laimėjo Jugoslaviją ir nužudė Mihailovičių su eile kitų Jugoslavų patriotų.

Už tai net Amerikos laikraščiai prikiša Amerikai sutepimą savo rankų tu žmonių krauju.

PRIGAVINGAS PIRKEJŲ STREIKO VADAS

Walter Reuther, vadovavęs automobilių darbininkų streiką iškovojo aukštesnių algų, dabar griežėsi šaukti perkėjų strekus kovai su kylančiomis maisto kainomis. Kadangi mėsa ir sviestas veikia vienatiniškai dalykai kaip pabrango, perkėjų streiko kurstytojai visą dėmesį kreipia į mėsa ir sviestą.

Tas pats Reuther padarė General Motors Corp. darbininkams virš \$120,000,000 nuostolių algomis, kurių jie niekad neatsidirbs, dabar vėl pasidarė "gelbėtojas" nuo aukštų maisto kainų.

Pakėlimais algų unių vadai privedė prie reikmenų kainų pabranginimo.

Šioje šalyje bus trumpa darbininkų apie Sausio 1 d. Tikima didelio darbingumo kuris suims visus kas tik nori dirbti.

URANIUM PAVOGTAS IR LEKTUVU IŠVEŽTAS Į USSR

Iš Ottawa, Kanados, praneša apie padidintą sovietų šnipų medžioklę ir kad tuoj bus suimta daugiau jų. Kartu praneša kad Rusijai pavyko gauti pavogtą sampilį uranum 235, svarbų padarinį atominės bombos, ką slapta lektuvu išvežė į Maskvą sovietų Leito Motinov, militaris attache Ottawoj. Jis tą uranumą gavo iš Britų mokslininko May, kuris dirbo prie atomo bombos tyrinėjimų Kanadoje. May jau nuteistas 10 metų kalėjimui.

Prie to pranešimas skelbia kad Kanados valdžioje randasi sovietų šnipų visoje įstaigose, kurie išgauna Maskvai reikalingas militarus paslaptis Kanados ir Suv. Valstijų.

Kanados valdžia įsitikinusi kad ten veikia NKVD šnipai, nariai tos galingos sovietų slapto policijos.

Pasakojama taipgi kad vienas svarbus sovietų šnipas vardu Ignacy Witezak, kas yra jo netikra pavardė, keliavo slapta pirkto paspartu, ir dabar jo nesuranda. Jis nuo 1938 metų mokėsi California Universitete, paslėpimui savo šnipinėjimų. Dabar kai norėta jį rasti, Witezak buvo dingęs.

Jis 1936 metais kariavo Ispanijos lojalistų eilėse.

Sovietų ambasada Ottawoj yra visas šnipų tvarkymo ir operavimo centras Amerikoje. Betgi lyg save apgaudinėdama Kanados vyriausybė skelbia buk sovietų ambasadorius apie tai nieko nežina, ir jį išteisina.

Suv. Valstijose taip pat pilna sovietų šnipų, ir jie čia matomai laisviau veikia po priedanga įvairių sovietų komisijų.

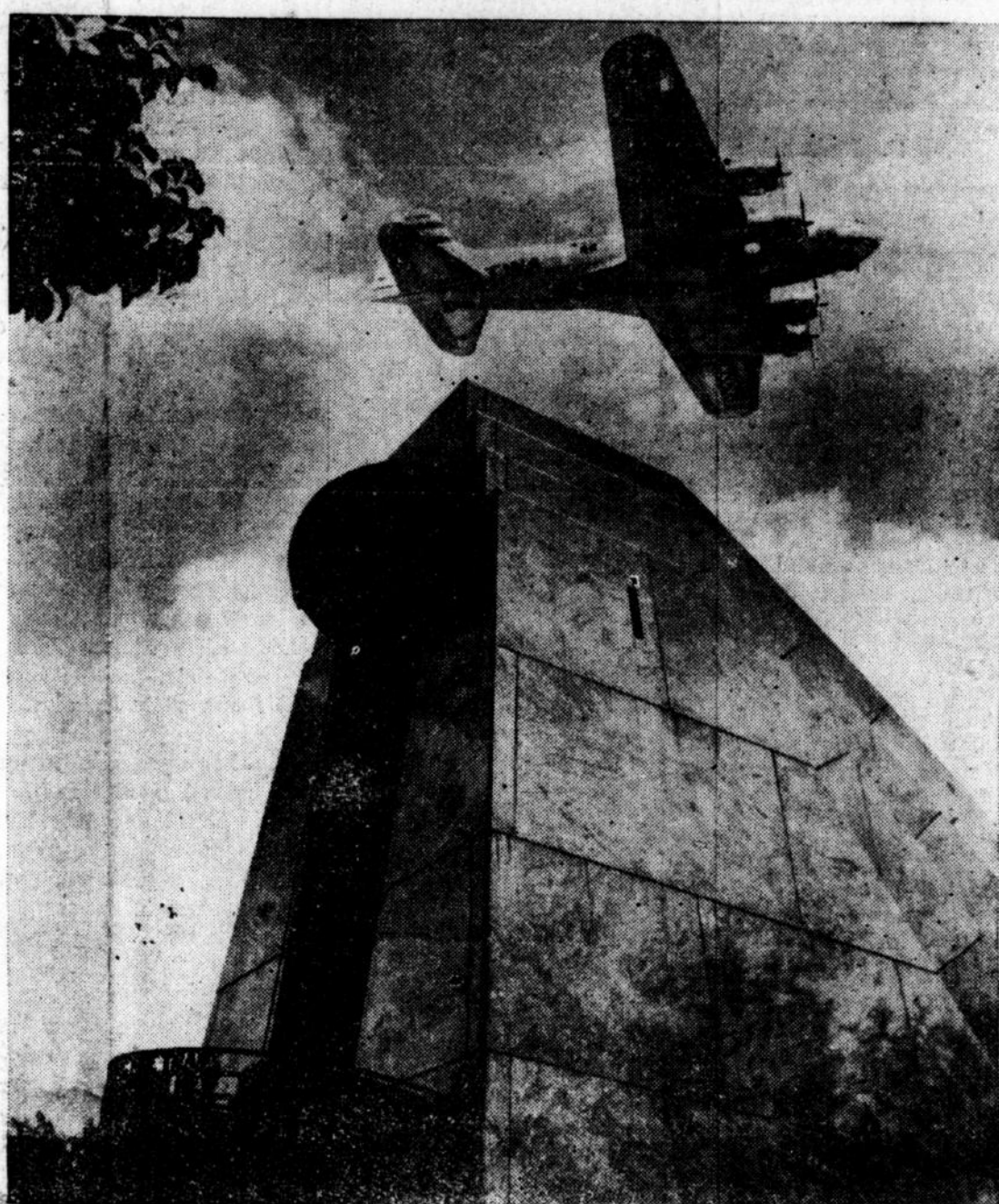
HILLMAN'O VIETININKAS IRGI TOKS

Hillmanui mirus, CIO politinės akcijos komiteto vadovybė užėmė Jacob S. Potofsky, Rusijos gimęs žydas. Hillman, kaip žinoma, buvo kilęs iš Lietuvos.

Taigi, svetur gimę ateiviai, su kreyomis ištikimybėmis šiai šaliai, nors jau yra Amerikos piliečiai, užsimoję vadovauti milijonų Amerikos darbininkų reikalus ir nustatyti jų politiską liniją.

Kadangi CIO pilna komunistų ir Maskvai ištikimų agentų, Amerikos darbininkų veikla norima nukreipti prieš jų gerą tėvynę ir prieš savą valdžią.

Potofsky iškliuvo A. malgamated Clothing Workers sekretorius-izdininkas, dabar užėmė pirmininko vietą, kurią turėjo Hillman.



DARIAUS IR GIRĖNO PAMINKLAS Chicagoje, prie kurio šį sekmadienį, Liepos 21, bus didelės iškilmės, paminėjimui 13 metų jų narsių lakunų žuvimo sukakties. Paminėjimą rengia Dariaus-Girėno Postas No. 271, Amerikos Legionas. Programas prasidės nuo 2:00 val. po pietų.

BYRNES RAPORTAS VĖL TIK ISTISAS NEPASISEKIMAS

Gryžęs iš Paryžiaus Valstybės Sekretorius Byrnes viešai per radio vėl pasakė šalies gyventojams apie nepasisekimą tarybose su Molotovu. Nors jie priėjo susipratimo reikale taikos išlygų penkioms mažoms šalims, bet tos sutartys nėra padarytos, o kai reiks tas sutartis priimti, jas Molotovas arba sovietų suorganizuotos valstybės numatytoje konferencijoje atmes.

Svarbiausiais klausimais, Vokietijos ir Austrijos taikos klausimais, visiškai neprieita susipratimo. Molotovas sutramdė visus pasikėsimus pasiekti greito sutvarkymo Austrijos ir Vokietijos reikalų, nors Bevin ir Byrnes į Paryžių važavo tai sutvarkyti.

Nekurie spėja kad Liepos 29 d. prasidėsianti taikos konferencija bus tikrai užtvirtinimas Rusijos patiektų išlygų Suomijai, Rumunijai, Bulgarijai ir Vengrijai, taip sakant bus užgyrimas Rusijai padarytų dovanų.

Iki šiol iš Vokietijos Rusai išplėšė 14 milijonų dolerių vertės karo grobio ir dar reikalauja už 10 milijonų daugiau.

Jokio Vokietijos ir Austrijos sutvarkymo kuris nebūsim sulyg Maskvos plano Molotovas nedasileis.

Byrnes savo kalboje užsiminė ir apie pabėgėlius, esančius Vokietijoje ir kitur, kurių problema, sako, yra keblis išspręsti. Kurie jį nori, mes gelbstim grįžti į savo tėvynes. Bet daugybė bijo grįžti į savo šalį.

LIETUVIUS VIS TREMIA IŠ TEVYNĖS

Iš Londono praneša apie vėl ištrėmimą į Rusijos gilumą 30,000 Lietuvos žmonių, į kurių vietas atkeliami Rusai.

Žinia pažymi kad Lietuvoje partizanai vis atkakliai kovoja, tačiau kas jų laukia galima suprasti iš to kad jiems iš niekur jokia pagalba neateis. Amerika ir Anglija Lietuvos klausimu tyli, kai sovietai paskelbė visišką Lietuvos ir jos kaimynių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą.

Irane, Anglij-Irano operuojamose aliejaus darbuose, Arabams užtakavus Irano darbininkus, užmušta 46 darbininkai, 170 kitų sužeista.

Kanadoje užsadarė trys didelės plieno dirbtuvės su streikavus apie 14,000 darbininkų. Juos vadovauja CIO.

RUSAI "neranda" dviejų Amerikos aukštųjų karininkų kuriuos jie suėmė Rusų zonoje Vokietijoje. Kitus du nagrobtus Amerikiečius, kariškį ir jo žmoną, po ilgų kankinimų, paleido.

Amerikonai paleido iš savo pusės tris suimtus sovietų karius.

Iš Suomijos praneša kad sulyg Suomijai sutarties su Maskva Suomiai turi išardyti visas savo tvirtoves įrengtas rytų fronto prieš bolševikus.

Enso medžio apdirbimo įmonė, viena iš didžiausių šiaurės Europoje, bolševikų prijungta Rusijai, stoivi uždaryta, neturi darbo.



Ekonomika

Britanija Galutinai Gavo Paskolą

PO daug mėnesių taisynių ir diskusijų Kongrese, tapo užtvirtinta Britanijai paskola suma \$3,750,000,000, kurios ji prašė Amerikoje savo pokariam atsigaivėjimui.

Pinigų Britai gaus į savaitę laiko. Britų socialistinė vyriausybė priima tą paskolą su dideliu džiaugsmu, nes tie pinigai padės darbiečių partijai vykdyti toliau jos programą.

Kad staiga ir viena šia paskola gyvenimo sąlygos nepagerės, jau išanksto valdžia perspėgi Britus nesitikėti tuoj po nakčiai pagerėjimų ir pakėlimo pragyvenimo laipsnio, kuris gana rimtai nuslugo.

BRITŲ kabinetas turi paruošęs naują importo programą kurį užtvirtins dabar kai tą paskolą gavo.

Amerikos biznierių taipgi pasirodė su Anglija bizniui.

Washingtono dabar kalbama kiek pinigų galima tikėtis skolinti kitoms šalims, ir ar Kongresas sutiks skirti tam tikslui pinigų.

Vis sukasi reikalavimai kad Rusijai būtų paskolinta \$1,000,000,000. Ar Rusija to nori nėra aišku, bet randasi tokių kurie labai susirūpinę Rusijai pakikti bilijonų dolarių, didesniai Amerikos pastatymui pajuokoję ir įžeidinėjime.

Kiti sako, vargu žymet ar bus galima kokia nors kita šaliai didesnę paskolą duoti — ypač kad dabar Kongresas pasirodė išsiskirstyti vasaros atostogoms.

SENATE tapo priimta, 65 balsais prieš 15, atgaivintas bet dar labiau apkarpytas OPA bilius.

Vienas svarbiausias biliaus punktus yra apvaržantis namų savininkus kelti nuomas gyvenamųjų namų, sugrįžtant prie tuos nuomų kokios buvo Birželio 30 d. Tik tose valstijose nuomų kontrolė neveiks kur pačios valstijos turi savo nuomų reguliavimo įstatymus.

MESOS, galvijų, pieno produktų, paukštienos, kiaušinių, grūdų ir grūdų pašaro, tabako, petrolejaus kainų kontrolė panaikinama.

Suteikia teisę išdirbėjams ir visiems imti 1940 metais buvusią kainą, dedant padidėjusius kaštus, jeigu tas reikalinga produkcijos padidinimui. Visų nebutinių reikmenų kainų kontrolė turi būti panaikinta iki galo 1946 metų.

Visų agrikultūrinių reikmenų kontrolė atimti iš OPA ir pavesti agrikultūros sekretoriui.

Bilius taipgi siūlo įsteigti komisiją, kurią prezidentas skirs, kainų kontrolės palengva nuėmimui nuo visų reikmenų kaip tik jų dirbimas ir pareikalavimas susilygins.

Jau dabar kiti spėja kad šį bilijų Prezidentas Truman vetuos.

Bet į kur tada prezidentas šali stumia: ar į klastingų CIO agentų ruošiamą suirutę?

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIJOS
PASTABOS

ŽYDU Kongresas, 1945 metais Atlantic City, N. J., nutarė sukelti \$100,000,000 Palestinos išlaisvinimui ir kitiems žydų reikalams. Šiam miestui kvota buvo nuskirta \$6,000,000. Vajus ėjo berods Gegužės ir Birželio mėnesiais. Davarius iki pusės milijono dolarių, žydų Komitetas, kurį sudaro visos žydų organizacijos, pasiskelbė Amerikono spaudoje dideli, jautrūs atsisakymai, su parais žymų žydų ir Amerikono asmenų. Už poros dienų skaitau pranešimą kad "Žydų reikalams auką kvota surinkta su kaupu \$6,051,000". Ar visose Amerikoje žydai surinko šimtą milijonų dolarių kaip jų kongreso buvo nutarta neteko žinių pastebėti.

Tai vienas mums Amerikos Lietuviams pavyzdys.

ANTRAS pavyzdys: Amerikos Lenkai renka \$1,000,000 savo tautos reikalams. Jie turi sudaryti vienatinį Amerikos Lenkų Kongresą, kurį remia visos jų parapijos ir organizacijos.

Is Lenkų spaudos galima matyti kaip Lenkai savo tautos gelbėjimui dirba pasišventusiai ir jų kolonijos perviršija kvotas.

MUSISKIAI komunistai, su gryžus jų Bimbalis iš pavergtos sovietų Lietuvos, surengė jai maršrutą, ir greitomis iš duosnių Amerikos Lietuvius sukėlė perviršį \$60,000. Tai trečias mums Amerikos Lietuviams geras pamokinimas.

DABAR eikime pažūrėti į mūsų pačių patriotinę pusę šioje pusėje, Amerikos Lietuvius Taryba, Lietuvai Vaduoti Sąjunga su Amerikos Lietuviu Misija, nesutardamos, neturėdamos vieno Centro organizacijos, ir neturėdamos plano viešingai veikti Lietuvos nepriklausomybei atgauti, niekuo ir neatsižymi.

Stoka tarp patriotinių grupių vieningumo galutinai nuslopino upą tų Lietuvius kurie pradžioje buvo linkę remti visomis išgalėmis Lietuvos vadavimo akciją. Jie kantriai laukė ir tikejosi kad ilgai nebūsi sudarytas Lietuvos vadavimui vienas centras, vienas išdvas vienas planas.

Nieko neišėjo. Paseka visco to nesuistatymo tiesiog yra apgalvotina.

ARTINASI laikas kelti viešai Lietuvos nepriklausomybės klausimą, o neturime tam reikalui nei pinigų nei numatyti savo tarpe žmonių.

Iki šiol daryti susirinkimai dėtos pastangos ir atlikti darbai toli neatsako tikslui ir jų vaisiai yra menki.

Tai kas reiktų daryti? gal paklaus ne vienas skaitytojas. Pataisymui iki šiol vadų padarytas visuomenės žaidimas, atgaivinimui ir pakėlimui mūsų visuomenės upo, aš matau tik vieną išeitį, būtent šaukti Antrą Amerikos Lietuvius Kongresą arba Visuotinę Seimą.

NAUJAS visuotinis Amerikos Lietuvius suvažiavimas turėtų likviduoti visas išskolai skirai veikiančias organizacijas, natūraliai nuilsusias. Naują vyriausią vadovybę turėtų sudaryti senesni ir jaunesni Amerikos Lietuvius geriausios ir veikliausios smegenys iš dabartinių organizacijų, kitų organų ir pavienių, sakysim iki kokių 100 žmonių. Tokio plataus masto sudarytas naujas centras atstovautų kiekvienai didelei ir mažai kolonijai, jų organizacijas ir pavienius veikėjus. Sudarytu vieną išdvas likviduotų organizacijų likusias balansus pinigų turėtų perduoti naujo centro išdui.

TOKIS naujas centras galėtų pasidalyti darbai: a) rinkti pinigus plačioje Amerikoje Lietuvos vadavimui; b) turint kapitalo išde įieškoti visomis geriausiomis priemonėmis Lietuvai nepriklausomybės grąžinimui; c) rūpintis gelbėjimu išvietintų Lietuvius ir jų reikalais.

Mžiausia kolonija turėtų bent vieną savo atstovą tame bendrame centre. Am. Liet. Informacijos Centras ir BALF turėtų pasilikti savo vietoje, kurie atlieka patenkinančiai užduotis. Amerikos Lietuvius Ta-

rybos ir Lietuvai Vaduoti Sąjungos skyriai galėtų perimti naujo centro vardą, kurį visuotinas suvažiavimas nustatytų.

Jeigu to ka viršuje paminėjusime ir neįsteigsime vieno stipraus bendro centro dirbti už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą ir gelbėjimui išvietintiems Lietuviams Europoje, jie mirtinai apsisvils laukdami nuo Amerikiečių išgelbėjimo. Mums patiems prireiks manyti kad mūsų vadai neteko vilties Lietuvai atstatyti, palieka ją padėtyje kurion ji nekalta pakliuvo.

Z. Jankauskas.

NUO REDAKCIJOS. Musų bendradarbio Z. Jankausko šiam rašinyje pareikštos mintys yra jo gausūs geri norai, bet per daug aštrūs, tiesiog "diktatoriški". Jeigu neįsteigsime jo sumanyto bendro vieno centro bus blogai. Bet reikia dailiusti kad ir kiti turi teisę pasiulyti kitokį sumanymą, kurį jie laiko geriausiu.

Vienas tokių, iki šiol vykdomas sumanymas, yra tai Amerikos Lietuvius Taryba: jos vadai ir steigėjai mano kad tik jų planas geriausias, kad jie sudaro tą reikalingą bendrą visų Amerikos Lietuvius centrą ir kad visi kiti turi į jį prisidėti kaip tam "dekretą" išnešę savo kongrese Chicagoje: pareikalavo kad LVS ir visos kitos tautinės organizacijos įstotų į alybą ir baigta. Jokio kito pasitarimo, jokio sumanymo ir plano ne tik nenori numatyti bet net sveiką sumanymą — sudaryti vieną centrą iš esančių organizacijų vadovybių — atmetė.

Šiame darbe reikia gerų norų, be ko koki užsivarinėjama bėnė gero.

Jeigu, pav., imame šaukti p Z. Jankausko sumanytą naują seimą ar kongresą. Kas būtų? Nagi tas pats kaip šaukti pirminis tarybos suvažiavimas ir vėliau kongresas: visa ma šimeria iš tarybininkų pusės būtų slapta sutvarkoma taip kad tą suvažiavimą ir iš jo pašeimę naują organizaciją jie galėtų paimti į savo griežtą kontrolę. Kas iš to sektų aiškinti nereikia: visi trys tarybininkai liktų vyriausiomis galios kaip yra dabar. O ką jie nuveiktų?

Is kitos pusės, per kelis metus gausių Amerikos Lietuvius pastangų Lietuvos vadavime buvo silymų, iš aukštų Lietuvos valstybės žmonių, sudaryti iš visų srovių bendrą vyriausią pakartotinai silytą. Paš komiteta, ir tas buvo keletas galiau, kaip pataisa prie Chicago kongreso tautinėms organizacijoms įstoti besalygina taryba, buvo patiekta sumašymas sudaryti vyriausią komiteta iš ALT ir LVS bei jos naujų grupių, tačiau tas projektas neatitiko trijų tarybininkų (ar net vieno jų) savinadai ir jie skubiai paskelbė melagingą žinią buk tautinės grupės atnėte jų kongreso pasiulyma.

Kur yra pasiulymas ten turėtų ir pasitarimas, su atsišveigimu į abiejų pusių minis. Tarybininkai tą savo paliktavimą pareiškė visuomenės auklaidinimui.

Kaip p. Z. Jankauskas, viešas iš geros, patriotinės visuo menės narių, privers tarybininkus daryti kitaip negu jie ralo sau tinkamiausiu dabartinėje tu trijų vyrų valdomoje taryboje?

**BALF SIUNTINIAI
EUROPON**

Šių metų Gegužės mėn. pa baigoje ir Birželio mėn. Bendras Amerikos Lietuvius Fondas išsiuntė septynias siuntas įvairių daiktų Lietuviams pabėgėliams Europoje. Jų tarpe buvo:

maisto sv. 45,560
drabužių, batų sv. 28,618
mokykloms reik. sv. 4,794
Taipgi išsiusta apie 5,000 to mų knygų ir žurnalų Baltijos Universitetui Hamberge, 277 svarų medikamentų ir 277 svarų virtuvės reikmenų.

Šių siuntų vertė siekia per \$44,000.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų — šiekį į laisną \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus išisą pusmetį.

Detroit, Mich., Naujienos



PIRMUTINĖ moteris Tokyo, Japonijoje, užėmusi biznio vėdę vietą, biznio įstaigoje — jos vardas Yoshika Matsuda.

PITTSBURGH

ADV. EDWARD SCHULTZ
KANDIDATAS Į U. S.
KONGRESĄ

Mūsų žinomas Lietuvius Adv. Edward Schultz yra nominuotas Demokratų sraše į U. S. Kongresą 31st Congressional Distrikte. Schultz tikisi laimėti rinkimus ir patekti į Washington, ko jam linkime.

Jisai sušaukė Lietuvius veikėjus susirinkimui ir suorganizavo komitetą rengimui milžiniško pikniko Lietuvius Ukeje (Country Club). Tam nuskirta diena Rugpjūčio 18. Piknikas bus sukiesta žymus Demokratų partijos šulai, Senatorių miesto mayoras ir kiti. Numatyta platus dainų programos ir sporto rungtynės tame piknike.

Tam piknikui tikėtai jau išanksto pardavinėjami, ir kviečiame visus Lietuvius rengtis į a pikniką. Tikėtai tik 50c, piknikas su tuo tikietu bus raunama alaus.

Adv. Edward Schultz yra labai darbštus Lietuvius tarp — jis daug dirbo Lietuvius Kambario įrengimui Pittsburgho Universitete. Tik jo pasidarymų Pittsburgho Lietuvius sukėlė \$1200 ir pasiuntė keturis Lietuvius sportininkus į Lietuvos Olimpiadą 1938 metais. Lietuvos Sportininkams atvažiavus į Ameriką, jais čia rūpinosi daugiausia Adv. Ed. Schultz.

Mums Pittsburghiečiams būna didelė garbė jeigu Edwardas laimėtų rinkimuose Lapkričio mėnesį.

PUSE LIETUVOS ŽMONIŲ
IŠUDYTA ARBA ISTREMITA
I SIBIRĄ

Mano geras draugas gavo laiską iš Lietuvos (pavardės neminėsiu del bolševikų šnipų pavojaus). Laiškusis trumpas, rašo kad viskas gerai.

Bet atidarant laiską netyčia prasilupo vienas pašto ženklas ir po juo patenka raštas. Tada palengva atklajuota visi trys pašto ženklai ir po jais rasta parašyta: "Pusė Lietuvos žmonių išudyta arba į Sibirą išaryta".

Tai tokios naujienos Lietuvoje, kada ten Rusai valdo.

J. Virbickas.

MIAMI, FLA.

PRANESIMAS. Miami Lieuvius Amerikos Piliiečių Klubo variams pranešama kad per rias mėnesius, Liepos, Rugpjūčio ir Rugsėjo, mėnesiniais susirinkimais nebus laikomi, nes pirmininkas, kasierius ir raštininkas išvažiavoja atostogoms. Prašome atleisti jeigu per tą laiką negausite atsakymo į jūsų rašomus laiskus. Svarbiausiais reikalais kreipkitės šiuo antrą: Raštininkas J. Ratkus, 316 Central Ave., Point Pleasant, N. J. Rašt. J. Ratkus.

BINGHAMTON, N. Y.

PALIUOSUOTAS. R. Stanislovaitis gavo žinią kad sunus, Lt. Comm. Dr. John Staneslaw, kuris tarnavo to ro Laivyno ligoninėje, Shoemaker, Cal., Birželio 4 tapo iš tarnybos paliuosuotas. Gryždamas jis žadėjo sustoti čia aplankyti savo tėvus, bet nuo ilgos kelionės nuvargęs, nuvažiavo tiesiog į Waterbury, Ct. Tėvus sako atlinkys vėliau kada.

Dr. J. Stanislovaitis yra vienišs žinomas, buvęs SLA Dr. Kvotėjas per keturis metus.

JAUKUS LVS IŠVAŽIAVIMAS

Liepos 14 d. įvykusiame LVS 6-to skyriaus išvažiavime Rabių vasarnamyje, buvo smagiai laikas praleistas. Nuoširdžių šeiminių būvome priimti ir vaišinami kaip kokie svečiai. Jų gražiai nudažytas namas, dideli apie namą medžiai darė malonų įspūdį ir jaukų pavėsį. Vieni svečiai maudėsi, važinėjo laiveliu, skynė vandens lelijas, kiti lošė kortomis ir dar kiti dainavo, dainavo...

Nors čia buvo pilnai valgyti ir gerti, bet jau dabar laikai į kitoki, žmonės susirinkę jau nenusiigeria kaip kad būdavo keliolika metų atgal panašiuose išvažiavimuose. Kodel taip pasikeitė, tam yra daug atskaidymų, daug priežasčių. Pavyzdžiui, viena, kad žmonės žymiai sukulturnėjo, antra, kad šiandien beveik kiekviena širdis prislegta. Dideli rūpesčiai jau taip giliai įaugę į žmonių sielas kad tikras linksnumas jau jose vietos neranda.

Žmonės valgo ir kartu mąsto kad štai daug, daug mūsų tautiečių, Lietuvoje ir ištremime bei pabėgime, šiandien badauja, kad mažų vaikų akutės dega žiurint ir duonos plutele. Kažin kaip pasidaro nenuryjamas kėsnis, nenugeriama gurkėnis. Užtai ir šiame išvažiavime, nors viso buvo pilna, bet nei vienas nepasigėrė, gal būtų ir nepersivalgė.

\$31 BADAUJANTIEMS

Šiame išvažiavime nebuvo tikėta, net nei manyta rinkti bent kokias aukas. Tai buvo grynas draugiškas išvažiavimas. Bet... išėjo kitaip.

Kai jau buvo suvažiavusieji, apsisiskirstė, 6-to skyriaus narys ir LVS garbės narys p. V. Petrikas pradėjo pamazėliu raginti kad štai reiktų išvažiaviantiems šeiminiškams ponams Raubiams padėkoti už jų tokį nuoširdų priėmimą. Čia skyriaus pirmininkas Juozas Gužauskas ir pareiškia tą padėką ir, žinoma, prisimena kad ši organizacija dirba gerą Lietuvos vadavimą darbą, kad gelbsti Lietuviams pabėgėliams. Kaip jis sakė, "Jeigu Lietuviai būtų bėgę nuo savo žmonių, nuo savo valdžios, mes jų neremtu, bet jie bėgo nuo svetimų, nuo tų kurie nori juos išnaukinti, tat mes juos remkime kuo kas galėdama."

Čia vėl taria savo žodį Centro Garbės Pirmininkas Juozas Smailis, kuris irgi prisimena Lietuvos nelaiminguosius. Kalba Centro izdo globėja Helena Rauby. Ji prisimena kad mes padarytume kitą išvažiavimą šios pačioje vietoje, bet tokiu būdu kad liktų pelno tiems mūsų broliams kurie šiandien reikalingi pagalbos.

Pagaliau kalba senas Lietuvos veteranas biznierių Zigmas Kundrotas. Jis čia ir sujaudina visus, primindamas senus laikus kada Lietuviai kovojo prieš caro priespaudą, del savo tėvynės Lietuvos laisvės; priminė kaip ir dabar Lietuviai kovoja, ypač individualai plunksnos darbininkai, kokios jų sunkios sąlygos ir tt. Ir jis paramai tų kovotojų paaukoja penkine. Jį paseka Viktoras Petrikas, \$5; Juozas ir Juozapina Gužauskai, \$5; Juozas ir Malvina Smailiai, \$6; Antanas Aurila, \$3; Dr. Sims, \$2; K. Kendral, \$1; U. Savickienė \$1; Antanas ir Helen Rauby, \$3.

LIETURA TURĖJO AUKSINUS PIRM LITŲ ĮVEDIMO

Nepriklausomą Lietuvos valstybę kuriant, po meto laiko nuo Nepriklausomybės akto paskekimio, Lietuvos laikina vyriausybė Vasario mėnesį 1919 metais įvedė savo Lietuvišką pavadinimą pinigų: skatikus ir auksinus (pirmo to buvo naudota Vokiškos markės).

Litai ir centai buvo įvesti Rugpjūčio 26 d. 1922 metais. Taigi virš tris metus Lietuva vartojo skatikus ir auksinus. Ši žinia patiekia remiantis nekuriu Amerikiečių Lietuvos pagedavimu žinoti ar tikrai kada Lietuva turėjo savo pinigų vadinamus auksiniais.

J. Žemantauskas

Notaras "Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

Detroito Lietuviai

klausykite Amerikos Lietuvius Balso radio programą nuo 7:30 iki 8 vak.

Šeštadieniais WJLB

1400 kilocycles.

Lietuviškos Liaudies dainos ir muzika oro bangomis. Programą veda Harry A. Kapres. Choro vedėjas Jonas Valiukas.

paklaustas kodel Stalino plėšikai ima tokius didelius muitus už nusiųstus Lietuvon senus drabužius, kad žmonės negali jų išpirkti ir per tai jie atitenka Stalino komisarams ir enkavedistams, tas agentas atsakė nežings kodel taip yra. Pasakiusi susigraibęs pridūrė, girdi, gal todėl kad nebutų juodos rinkos. (Bet jis pasirodė nežinliu ir čia, nes gerai žinoma kad Stalinas pripažysta juoda rinką ne tik Lietuvoje bet ir Rusijoje.)

Dar jis pridėjo, girdi, "Aš jiems sakiau kad tokius muitus nedėtų!" Netikiu. Bimba nepriejo prie Stalino nei iš tolo, ir negalėjo pasakyti kad pavergiems mūsų tautos žmonėms leistų pasiimti nors tuos skarmalėlius kuriuos "prakeikti kapitalistai" prisiūčia iš Amerikos. Bimba prieš Staliną tik nežymus kirminėlis, kuris lažo tik jo tarnų tarnu būtas. Progai pasitaikius Stalinas tokį išgamtą nei akį nesumerkęs užstotų savo raudonu batų ir sutriuškintų, kaip sutriuškino milijonus kitų. Juk yra žinių kad Stalinas savo jauną žmoną nunuodijęs, palikdamas jos du mažus vaikučius, už tai tik kad ji maldavo Staliną kad pasiiliatų gėres nekalėtų žmonių kraują. M. Sims.

PÁVYZDINGAS POBUVIS

Birželio 15, minėjo savo varduvį ir gimtadienio 62 metų sukaktuves geras tautietis ir Lietuvos reikalų rėmėjas Antanas Ramutis, 6703 Sparta Ave. Jo artimi draugai susirinko, palinkėjo gero sveikatos sulaukti dar daug gimtadienių ir sveikam darbuotis su savo tautiečiais toliau. Antanas su savo žmona pavaišino svečius, ir besikalbant prisiminė ir Lietuvos našlaičių vergus, kurie randasi Vokietijoje. Nekurie tam reikalui priautė ir po \$1 aukavo: A. Ramutis, J. Kamarauskas, A. Kizis, J. Dziukanskas.

Detroito BALF skyrius yra surinkęs našlaičių fondui \$844 ir kas savaitę gauna daugiau aukų tam tikslui. A. K.

NEPASITENKINIMAI

Liepos 7 įvyko A. L. B. radio piknikas. Ten turėjo būti išrinkta ir gražuolė. Buvo atsiradusios kokios šešios mergaitės ir ta kontesta. Tokiuose atsitikimuose visada yra nepasitenkinimų, buvo jų ir čia. Pikniko rengėjai turėjo paskyrti teisėjų kurie "Gražiausią Lietuvaitę" išrinkti, ir teisėjai rinkimus atliko savotiškai, o pikniko publika savo pasirinkimą padarė ant kitos mergaitės. Ten buvęs.

LIETURA TURĖJO AUKSINUS PIRM LITŲ ĮVEDIMO

Nepriklausomą Lietuvos valstybę kuriant, po meto laiko nuo Nepriklausomybės akto paskekimio, Lietuvos laikina vyriausybė Vasario mėnesį 1919 metais įvedė savo Lietuvišką pavadinimą pinigų: skatikus ir auksinus (pirmo to buvo naudota Vokiškos markės).

Litai ir centai buvo įvesti Rugpjūčio 26 d. 1922 metais. Taigi virš tris metus Lietuva vartojo skatikus ir auksinus.

Si žinia patiekia remiantis nekuriu Amerikiečių Lietuvos pagedavimu žinoti ar tikrai kada Lietuva turėjo savo pinigų vadinamus auksiniais.

J. Žemantauskas

Notaras

"Dirvos" Agentas

130 Congress Avenue Waterbury, Conn.

MIRIMAI

MIRĘ ISEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka.)

DAUPARAS Ignas, viduramžis, mirė Liepos 8, Cleveland, Ohio. Šišknių p. Panev. ap.) Amerikoje išgyveno 46 m.

STEBULIS Petras, viduramžis, mirė Liepos 9, Cleveland, O. (Susnikų k., Suvalkijos). Amerikoje išgyveno 37 metus.

BALCIUNAS Motiejus, pusamžis, mirė Birž. 24, Chicagoje. (Marijampolės ap. Kalvarijos p. Akmenynų k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

KRASAUSKAS Jonas, senyvo amž., mirė Birž. 24, Chicagoje. (Tauragės ap. Šilalės p. Suolių k.)

BUTRIMAS Vincas, pusamžis, mirė Birž. 25, Chicagoje. (Ukmergės ap. Vidiškių p.) Amerikoje išgyveno 35 metus.

PAUKSTIS Jonas, pusamžis, mirė Birž. 25, Chicagoje. (Zarasų ap. Čižunų k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

KAZAČIUNAS Jurgis, 54 m., mirė Gegužės 25, Raymond, Wash. (Subačiaus p.) Amerikoje išgyveno 25 metus.

BENDINSKAS Dominikas, mirė Birž. m., Mahanoy City, Pa.

UZUPIS Antanas, 53 m., mirė Birž. m., Coaldale, Pa.

ASTRAUSKAS Pranas, 61 m., mirė Birž. 25, So. Boston, Mass. (Ylakių p.) Amerikoje išgyveno 38 m.

ZISKIS Stasys, 60 metų, mirė Birž. 26, Chicagoje.

MAKAUSKIENĖ Jieva, mirė Birž. 14, Kingston, Pa.

KRISTOPAITIS Jonas, mirė 20 Birželio, Luzerne, Pa.

KRASAUSKAS Adomas, 60 m., mirė Birž. 23, Lynwood, Pa.

MASILIUNIENĖ Marė, mirė Geg. 26, Braddock, Pa.

JAKUTIENĖ Marijona, 69 m., mirė Birželio 27, Chicagoje. (Tauragės ap. Gaurės p. Pulkių k.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

RUKUIŽA Eleonora (Snierskaitė), 45 m., mirė Birž. 27, Chicagoje. (Gimus Parsons, Pa.)

JOGMINAS Stasys, mirė Birž. 28, Chicagoje. (Šiaulių apsk. Andriejavo dv.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

VENSKIENĖ Petronėlė, mirė Birželio m., Kenosha, Wis.

VAICEKONIS Jonas, pusamžis, mirė Birž. 30, Chicagoje. (Panevėžio ap. Krinčinos p. Vytauto k.)

VIEKRIKAS Juozas, mirė Birželio mėn., Shenardah, Pa. Amerikoje išgyveno 35 m.

LUSKAVICIUTĖ Elena, 21 m., mirė Birželio m., Connerston, Pa.

MILAEKEVICIUS Antanas, 66 m., mirė Geg. 4, Philadelphia, Pa. (Vilniaus rėd. Leilionių k.)

SANGAILA Kazys, 69 metų, mirė Birž. 30, Dorchester, Mass. (Kuzių par.)

PUKIS Povilas, 58 metų, mirė Birž. m., Philadelphia, Pa.

POCIUS Juozas, 72 m., mirė Birž. 22, Philadelphia, Pa.

KELPASAS Jokubas, 28 m., mirė Birž. 21, Philadelphia, Pa.

MASIOKIENĖ Vincenta, 69 m., mirė Birž. 18, Philadelphia, Pa.

MARKEVICIUS Juozas, seno amžiaus, mirė Birž. 25 d., Detroit, Mich.

JOKUBAITIS Kazys, 82 metų, mirė Birž. 25, Detroit, Mich.

FRANEIKIENĖ Ona (Kušleikaitė), pusamžė, mirė Birž. 21, Chicagoje. (Raseinių apsk. Sidlavo p. Kasieliškių km.) Amerikoje išgyveno 18 m.

Marijona Milunaitienė

Dirvos Atstovas

Skelbimams, Prenumeratoms

841 Hollins Street

BALTIMORE 1, MD.

Vytautas Markuzas

Dirvos Atstovas

Prenumeratams, Skelbimams

3907 Lillibridge

DETROIT 14, MICH.

Žinok Amerikos KONSTITUCIJĄ

Amerikos Konstitucija Angliškoje kalboje, su visais Amėndmentais, 30 puslapių knygelė, prisiųsim višai Donovan tiems kurie užsirasys Lietuvius Naujienas dviem metais arba gaus už mėtinus skaitytojus ir prisiųs \$2.00 su nurodymu kam Lietuvius Naujienas siuntinėti, minimą knygelę prisiųsim jums visai dovana už pasidavimą.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

GEORGE'S FLOWER & GIFT SHOP

GELES VISOKIEMS REIKALAMS
1317 Addison Road

VESTUVĖMS, LAIDOTUVĖMS
BUKIETAI ir VAINIKAI

Kas pirks laidotuvių gėles pas mane gaus dovana laidotuvių vainiką.

Parduoda bulbs gėlių auginimui darželiuose parvežtų iš Holandijos

Dieng arba naktį.

Henderson 4785

Jurgis Sidabras, Lietuvis Gėlininkas



Wilkelis Funeral Home

PILNAS LAIDOTUVIŲ
PATARNAVIMAS

Tegul meilė Lietuvos

Dega mūsų širdyse —

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinus Tauta —

Jungo Nevilks!

AŠ BUVAU KIŠAMAS Į NKVD MAIŠĄ ADRESUOTĄ IŠVEŽIMUI Į SIBIRĄ KIAULINIAME VAGONE

Kaip Atsiųsti Rusai žudeikus Gaudė ir Išvežė iš Rokiškio 70 Vagonų Užgrustų Lietuviais. Mes Išlikom Nepakliuvę į Pirmą Siuntinį ir Pasislėpė Girioje

Rašo VAINIS DAINORAS.

Pabėgėlis Lietuvis, su karčiomis ašaromis akyse, prisimeniu kaitrias Birželio mėnesio dienas. Gaivus Birželio mėnuo. Jame pavasaris susitinka su vasara. Jame persilaužia jauniosios kartos mintys su subrandimo laikotarpiu. O Lietuvos, poetų ir dainų šalies ilgų amžių, istorijoje kiek daug Birželis sukėlė skausmų...

Atvira širdimi turiu pasisakyti kad šį laišką rašau per didžio mano bičiulio redaktoriaus K. S. Karpius Dirvos skiltis (ir ne vieno Lietuvis, netekusio Tėvynės Lietuvos, prietelais), bet aš noriu į skaitančios tėvyninių visuomenės sąžinės apeliuoti kodėl mes, pabėgėliai, šimtai tukstančių išblaškyti po nuniokotus Europos plotus, į jus dėmesį kreipiame Tėvynės Lietuvos vadavimo reikalui.

Kodėl Tėvynė Lietuva reikalinga vaduoti, kada skalikai šunes skalija kad ji dabar yra „išlaisvinta“, aš jums štai faktais pavaizduosiu kodėl visa mūsų tautos siela yra išbėgusi nežinon, kaip kad skęstantis kad griebiasi skustuvi! Šimtai tukstančių bėgo kaip kad aš pats bėgau. Štai faktai, mano kraujo siaubu įrašyti!

1941 metų Birželio 13 diena. Tradicija buvo kad Birželio 13 išvakarėse Lietuvoje liepsnodavo laužai, didžiojo Lietuvis Antano Smetonos garbei. O jau minėtai 1941 metais Birželio 13 išvakarėse aš buvau viename iš didesnių Lietuvos apskrities miestų Rokiškyje (iš kur net šunlaizis Bimba kilęs, nes jo brolių gerai pažinau) vyriausiu Lietuvos Banko buhalteriu.

ATIMA VISŲ TURGUJE SUVAŽIAVUSIŲ VEŽIMUS

Kaip tik Antanų garbei buvo Lietuvos Banko direktorius Antanas ir net jo sunelisi Antanukas, pas kuriuos susirinko atšvesti vadinę. Kaip tik buvo penktadienio vakaras ir Rokiškyje buvo didelis turgus. Rokiškis tą dieną bent šešiais busais buvo prigužėjęs NKVD kariuomenės-mėlynkėlių su odinėm gietrom policininkų nuo Leningrado ir Baltgudijos. Jie tą naktį turėjo pradėti vykdyti didį užplanavimą išvežti 700,000 Lietuvių (t. y. ketvirtadį Lietuvos).

Is turgaus ukininkų neišleido važiuoti namon, kurie buvo važiuoti arkliais turguje. Be to, Juodupės gelumbių fabriko, Lietukio, Šeikukos dirbtuvių ir kitų įmonių buvo sumobilizuoti sunkvežimiai ir paruošti ties NKVD bustyne Viešojoje aikštėje.

Mes gyvenome Lietuvos Banko (tuomet jau Gosbanko) namo antrame aukšte. Sėdėdami tylumoje šnekėjomės ir pradėjom spėlioti kokia tai priežastis kad sulaukė iš turgaus padavadas, kad toks per naktį paslaptinas dundesys, kad apie NKVD rumus tiek švaistosi visokių nepažįstamų veidų minios, žydečiai, apielinkės Rusai burliškai ir pan.

Pro mūsų antro aukšto langą matyti NKVD antro aukšto namo kambariai. Kambariai per naktį nužerti šviesa ir juose tik sukeliojasi, tik padeda ir vėl ima telefono triubelę Rokiškio apsk. NKGB slapto Rusų policijos seržantas Zaicevas, tai pasienio apsaugos NKVD leitenantas Liesik ir kt.

Is NKVD bustynės išėina tai vienas tai kitas vietinis burliokas Rusas ir matome kaip už kampo išėjęs, iš po sėrmės

gos išsitraukia vieną tai du revolverius ir žiuri į tą pabuklą, kurį ne vienas gal pirmą kartą savo gyvenime gauna iš NKVD kaip „dovana“ kruvinam šių dienų žygiui. Mes tuo stebimės ir nesuprantam... Bet ir tie NKVD „pionieriai“ nežino kad ir juos slapčiai Lietuvių patriotų akys seka.

„BAISIOS NAKTIES“ PASEKMĖS

Ir išaušta Birželio 14 rytas. Keliais be pertraukos darė vežimai, lydimi pėsių NKVD „šunų“ su šautuvais ant pečių, zuja keliais prikrauti sunkvežimiai Lietuvos ukininkų šeimų.

Gatvėse nei vieno žmogaus. Jei pasimašo koks provincijos mokytojas ar buvęs šaulys, jaunaliuvis ar pavasarininkas, tuoj vietoje sulaikomas ir pristatomas į NKVS bustynę, o iš čia, į Rokiškio geležinkelio stotį.

Is banko yra aibės reikalų po įstaigas. Skambinu vienur, atstaka kad šiandien neatėjo į darbą direktorius, skambinu kitur, nėra buhalterio; trečiur — nėra sekretoriaus. Kitur atsiliepa tik sargas...

Kas yra, kas per pamišimas?

Mūsų nesupratimas tuojau pradeda aiškėti; tuoj ateina žinios kad tie žmonės areštuoti, išvežti į stotį ir uždaryti į vagonus, gyvulinis vagonus ir užkaltais langais...

VEŽA NET KUDIKIUS BE TĖVŲ

Aš jau Dirvoje esu kartą rašęs kaip iš Rokiškio vežė ne tik tariamus „kontr-revoliucijonierius“, bet net ukininkų vaikus, senelius ir kudikius be tėvų. Bet šiuo kartu noriu pažymėti kaip ir pats bebuvau įkliuvęs į tuos spąstus, bet tapau su žmona, kaip ir dauguma kitų, paliktas sekančiam vežimo etapui — masiniam, sovietų planuotam paskutinėms Birželio dienomis, ir kurį sutrukdė Vokiečių užpuolimas Rusijos.

Vežimas ir žmonių medžioklė tęsėsi nuo Birželio 14 iki 17, kada apie 70 gyvulinį vagonų išjudėjo iš Rokiškio stoties.

Buvo Birželio 16 vakaras. Sovietine tvarka Valstybiniam Banke turi veikti ir vakarinė banko kasa, kurion prievarta surenkami-sunešami pinigai, dienos pajamos iš kooperatyvų, valgyklų ir net laikraščių kioskų.

Šį nerimo pavakari visi tarnautojai iki saulėlydžių buvome banke ir dirbome. Tik pamatome į banką pro antrasias duris inėina burys enkavedistų: vietinių milicininkų ir keli NKVD iš Rusijos kareiviai.

Tuoju mus siaubo srovė už-

liejo. Pamanėm: dabar ir mūsų eilė.

Enkavedistas užlaukia Rusiskai: „A Marciulis jest?“

Mes pareiškiam kad tokia pavarde visai nėra tarnautojo. Tuomet išsiaiškinom kad jiems reikalingas banko direktorius, ir jį pasiėmė enkavedistai nusiveda į NKVD rumus, o kiti enkavedistai užlipa į viršų direktoriaus butan ir įsako jį žmonai ir sunui per valandą viską susipakuoti kelionei ir paimti daiktų ne daugiau 100 kg. ir maisto. Bute kilo klišmas, senukai tėvai irgi prakliko. Enkavedistai pradėjo raminti, girdi busią perkelti į „tarybos labui“ į kitą respubliką.

MES PASISLEPIAME MIŠKE

Mes uždarėm banką, tik vieną kasininką palikę dežuruoti.

Patys susėdome prie banko ant suoliuko. Jau temo. Štai prieieina milicininkas prie manęs ir liepia eiti kartu, o žmonai įsako pakuoti... Aš einu, o ta klykia bute. Suvertė viską, nežino nei ką dėti į maišus; pakrovė nekuriuos rubus, šaukštus, kiek indų, maisto. Įdėjo į maišą net ir šventos šeimynos paveikslą. Sako, tas Sibiro tai gose bent primins katalikišką tėvų žemę...

Milicininkas užveda mane į NKVD rumų antrą aukštą ir liepia koridoriuje prie dežuranto palaukti. Randu ten belaukiantį apskrities finansų skyriaus viršininką Indrašių, su ta pačia „intencija“.

Toks tame siaubo katilė vi-rė gyvenimas! Is Rusijos suvažiuojė enkavedistai trankė duris: bėgo aukštyn, žemyn, telefonai skambėjo, čia Zaicevas, čia Liesik kviečia naujas au-

kas. Matau, prie Liesiko (NK VD viršininko) pripuola suvar-ges ukininkas ir prašo kad leistų drauge į Sibirą pasiimti senutę jo motiną. Tas atkerta kad motina busianti „aprupinta“ ir čia... Ir panašių aibės išvežamųjų skundų.

Jau vidurnaktis, o mes nežinome ko laukiame. Tik po 24 valandų išėina Vykdomojo Komiteto pirmininkas Kairėlis ir liepia mums eiti namon. Ir tuoj mums paaiškėjo kad mūsų direktoriaus torturavimo metu aš buvau laikomas kaip įkaitas. Vėliau buvo išaiškinta kad mes palikom sekančiam transportui.

Parskubū namon, ten viskas suversta, išdraskyta, mantos dalis pakrauta į maišus. Tame sumišime žmona klykia. Ją suraminu tam kartui ir mes „nešamės“ į Lietuvos pamiš-kes pradingti iš „draugų“ akių.

Kaimo krūmų užuovėjoje ir tu-nojome kol raudoni tironai neš-dinasi iš Lietuvos laukų. O jie bėgo viską pametę, kiti net be ginklų, basi, kruvinom kojom.

Tik užėjus į Rokiškį Vokiečiams, 1941 metų Birželio 25



PAGELBSTI. Bernard M. Baruch, senas Amerikos atstovas U. N. Atominės Energijos komisijoje, parodoma pagalbsti jaunikliui atsigerti iš fontano New Yorko Central Parke. Jis dažnai mėgsta su mažyiais pasibūtiulianti.

d. po pietų, buvusioje NKVD rumų bustynėje mūsų partizanai surado sąrašą juodraščių kuriame buvo surašyti visi išvežimai į Sibirą kandidatai: ukininkai, darbininkai, tarnautojai ir net vaikai.

Tai buvo svarbus dokumentas, kurio bolševikai bėgdami nesusigrobė sunaikinti. Tai buvo dar vienas dokumentas įrodantis kruvinos bolševikinės tironijos režimo juodybes. Tas dokumentas buvo padėtas Rokiškio muziejuje „raudono kampe“liu skyriu. Tik aš dabar galvoju ar artėjant raudonajai lavinai antrą kartą kas iš taurių Rokiškio patriotų suspėjo į jį iš to muzejiaus išimti. Tame dokumente enkavedistai rašo-ma mašinėlė buvo surašę Rokiškio apskrities išvežamųjų šeimų pavardes, metrikas, politinių priklausomumą ir pan. Vėliau tas sąrašas daraišinėtas žaliu rašalu ir net pašėliu, prirašinti papildomai išvežimui nuskirti Lietuviai.

Tai šiuo savo prisiminimų pergyvenimų straipsnyje dar suminėju vieną faktą kodėl tiesiog visa tauta bėgo nuo raudonųjų žmogžudžių antrą kartą jiems grįžtant į Lietuvą. Štai kodėl mes rinkomės geriau bastu alkaną besamio dalį Vakaruose bei Skandinavijoje, o neliktom draugų „kon-servų išdirbystei“.

Ir prisimena tauta, prisimena kiekvienas žmogus, kad Birželis yra kruvinasis posmais „nu-rašytas. Ir mes matome savo-se širdyse skausmą tą kad ir šiandien Lietuvos žemėje nauji kraujo tvenai plinta ir ašaros kančioje liejasi. Ir tie skausmai liejasi dabar, šiuo gražiausiu metu, kada gamta iš pavasario pereina į vasaros buitį, ir kada pasaulio politikai neva žmoniškumo sąžine prisidengę jau vieneri metai kaip „ruošiasi“ taikiam gyvenimui... Švedija, 1946 m. Birželis.

Nauja Popiežiaus Dovana Lietuviams

BALF vadovybė praneša kad Popiežius Pijus XII šiomis dienomis paskyrė naują dovana Lietuviams pabėgėliams esantiems Vokietijoje ir Austrijoje.

Šį kartą popiežius paaukojo Lietuviams 5,000 rožančių, 15 tukstančių šv. paveikslų ir 10 tukstančių medaliukėlių.

Anksčiau popiežius yra suteikęs Lietuviams tremtiniams dovanų pinigais ir maistu.

Naujas popiežiaus dovanas Lietuviams išdalins BALF pirmininkas Kun. Dr. Juozas B. Koncius, kuris tebelanko Lietuvos tremtinius Austrijoje ir Vokietijoje, esančius stovyklose ir už jų ribų.

•LAKUNAI turinti skraidymui leidimus, gali buti pareiklauti bent kada išnauro laukti egzaminus.

Platinkit Dirvą!

Išsirašyta galima bent kada. Metams \$2. Pusel metų \$1.

Lietuviškosios Knygos Badas

(Korespondencija Dirvai iš Šveicarijos)

REIKALINGA ĮSTEIGTI LIETUVISKĄ BIBLIOGRAFINĮ INSTITUTĄ

Nors Lietuvių pabėgėliai (politiniai emigrantai) turi pakelti įvairių materialinių nedateklų, bet juos griaužia dar ir kitoki rūpesčiai. Pirmoje eilėje norėčiau paminėti Lietuviškosios knygos badą.

Sakoma kad žmogus ne viena duona sotus. Is tikrujų, kultūrinių reikalų rūpinimu daugelis Lietuvių politinių emigrantų ne mažiau sielojasi, kaip kitokiais sunkumais. Niekas negali įspėti, kaip ilgai truks mūsų emigrantinis gyvenimas. Bet jau dabar aišku, jog tenka visu rimtumu susirūpinti savo rūšies „kultūros centrų“ steigimu užsienyje.

Is šį rašinį įjungiu savo laišku, kurį esu pasiuntęs keliems Vokietijoje išsineantiems Lietuvių laikraščiams. Laiško turinys gal būtų reikalingas šio tokio paaiškinimo. Mat, Europoje jaučiamas tikra žodžio prasme Lietuviškosios knygos badas. Bolševikinis ir nacional-socialistinis siaubas taip netikėtai užklupo Lietuvius jog nei vienoje srityje nebuvo tinkamai pasiruošta. Nieko nebuvo padaryta taip pat kultūrinis gal būtų išgelbėti. To pa-sekoje atsirado dabartinė sta-čiai apverktina padėtis: užsienyje beveik neturime Lietuviškų knygų!

Mano laiško turinys toks:

„Nebe pirmą kartą gaunu is tautiečių-pabėgėlių laišku, kuriais prašoma parupinti tą ar kitą Lietuvišką knygą bei kitokį leidinį. Deja, tik retais atsitikimais pavyksta prašomą knygą sumedžioti. Dažniausia tenka atsakyti kad leidinio nesurandama.

Joks rimtesnis intelektualinis darbas be knygos neįmanomas. Nesunku suprasti, jog pabėgėliai-kultūrininkai, neturėdami literatūros, pasmerkti mardėti.

Štai citata is vieno laiško,

kurio autorius yra nemažai nusipelnęs Lietuvių kulturai:

„Is šio laiško vaizdžiai matysite, kokio tragingo padėty yra atsidurę mūsų kultūros darbininkai. Man sunku įsivaizduoti, kaip mes humanitarai turėsime dėstyti steigiamajame Pabaltijo universitete, budami veik be jokios literatūros. Kaip galima kad laiku nebuvo susiprasta kokiame nors „saugioje šalyje“, kaip Šveicarija ar JAV, įsteigti Lietuvišką bibliografinį institutą, kur būtų buvę renkama visa Lietuvoje ir is viso Lietuvių kalba visame pasaulyje išeinanti periodika ir visos Lietuviškos knygos bei knygos apie Lietuvą. Ar pasimokysime is to atečiai?“

Deja, praeities jau nebesugrąžinsi ir padarytų klaidų nebeatitaisysi. Lieka betgi susirūpinti ateitimi.

Laiško autorius kelia mintį, kuria jau anksčiau esu domėjęs. Tektų pagalvoti, ar būtų galima telkti kruvon bent tuos leidinius, kurie išleidžiami emigracijoje. Be abejo, geriausia vieta centraliniam bibliografiniam institutui užsienyje būtų Amerikos Jungtinės Valstybės. Tačiau Amerika ne visiemis prieinama. Butų nauviena turėti biblioteką ir Europoje. Atrodo kad dėl įvairių priežasčių (nepaskutinėje vietoje būtų grynai geografinės padėties argumentas) geriausiai tam tiktų Šveicarija.

Butų malonu kad besidomin-tieji asmenys bei organizacijos tą klausimą pasvarstytų. Neabejoju kad taip pat laikraščių skiltys bus tokioms diskusijoms prieinamos. Is jų gal paaiškės, koku budu šią mintį galima būtų įgyvendinti.

Šių eilučių autorius mielai sutiktų talkininkauti, jei būtų einama prie to sumanymo realizavimo.

Dr. A. Gerutis.

Bern, Karl Spittelerstr. 22

Kaip sakyt, savo laišku rašiau Vokietijoje išsineantiems

Lietuvių laikraščiams, bet jo turinys liečia ir Amerikoje gyvenančius Lietuvius. Tegu ir Amerikoje pasvarsto, kas toje srityje galima daryti.

Neseniai gavau is Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono la-bai įdomų raštą. Jame sistemat-ingai suminėtos visos kny-gos apie Lietuvą, randamos Li-brary of Congress, Washington, D. C. Tas sąrašas įdomus bei vertingas kiekvienam, besido-minčiam Lietuvių kultūros rei-kalais. Tokius sąrašus vertė-tų sudaryti is visų svarbesnių jų bibliotekų.

Sąrašais pasikeitus, galima būtų susidaryti vaizdą, kas tū-rima is Lietuvių knygų loby-no. Tam tikromis sąlygomis Lietuvių kultūros darbininkai galėtų knygoms pasinaudoti. Kol betgi išsispres galimūmū sūrašyti bei rankioti lituanisti-ką (nors ir užsilikusią pas anti-kvarus bei privatinius asmenis), reikėtų bent telkti visą tą li-teratūrą, kuri naujai išleidžia-ma už Lietuvos ribų. Juo grei-čiau šis sumanymas bus gali-ma įvykdyti, tuo daugiau lai-mės Lietuvių kultūra.

Dr. A. G.

Lietuvių Pabėgėlių Laikraščiai

Dirvos Redakcija šiomis die-nomis gavo šiuos Europoje gy-venančių pabėgėlių leidžiamus laikraščius:

LIETUVIŲ ŽINIOS — Nr. 6 (13), Birželio 15, 1946, lei-džiamos Kopenhagoje, Dani-joje.

LIETUVIŲ BALSAS — Nr. 5-6, ir nr. 8, leidžiamą Ro-moje, Italijoje.

SVETUR Nr. 9, Gegužės m., ir Nr. 10, Birželio m., lei-džiamas Stockholme, Švedi-joje.

Visi šie leidiniai yra mimeo-grafuoti, rašomos mašinėlės raidėmis, ne reguliārės spau-dos. Jie kitaip ir nepajiegia laikraščių išleisti.

Visi tie laikraščiai rašo apie savo ir Lietuvos reikalus, pa-liečia tarptautinius klausimus ir teikia žinias is Amerikos ir Amerikiečių Lietuvių veik-los.

Amerikos Lietuvių Misija

ir Jos Darbai

Tuoj reikalaukit sau vienos arba daugiau šių įdomių knygų-albumų su plačiu aprašymu apie Amerikos Lietuvių Misijos veikimus Washingtone ir San Fran-cisco. Albumas 32 pusl., 9x12 colių dydžio, su gausybe fotografijų ir Lietu-viškais ir Angliškais aprašymais apie Misijos žygius. Auka \$1.00 už vieną.

ŠTAI TAS PULK. JONO PETRUIČIO APRAŠYMAS JO PERGYVENTŲ KANČIŲ BOLŠEVIKŲ NAGUOSE

‘Kaip Jie Mus Sušaudė’ \$1

1 knyga

(Lithuania Under the Sickle and Hammer)

(80 puslapių — su paveikslais — su Pulk. Petruičio biografija, su Lietuvos istorija)

UŽSISAKYKIT JŲ PLATINIMUI - 6 UŽ \$5, 15 UŽ \$10

‘Timeless Lithuania’ \$3

(Su Lietuvos vaizdais, su Autoriaus Dr. Norem atvaizdu, su Lietuvos žemėlapiais)

Užsakymus siųskit cash pinigais arba čekiais, ir tuoj gausit savo knygas.

(Knygos didumo viršelio piešinys, bet viršelis spau-sdintas trim spalvom.)

Pirkti galima po vieną, dvi ar daugiau knygų, po \$3.00. Siųskit savo užsakymą!

Šios knygos pelnas eina Lietuvos vadavimo reikalams.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio



NAUJAS ORO MILŽINAS. Šis lėktuvas, dar be sparnų, tik patalpų dalis, padirbtas iš medžio, pervežamas iš Culver City, Calif., į lėktuvų stotį užbaigimui dirbti. Jame gali tilpti 700 žmonių. Jis bus naudojamas prekių vežiojimui. Kaštuos 20 milijonų dolarių.

MAŠINOS NEPAVADUOS VYRUS

DAUG žmonių šioje šalyje mano kad su išradimu atominės bombos ir kitų naujų vėliausių ginklų jau neberekės didelių ir gerai išlavintų armijų šalies gynimui. Toli nuo tikrėnės!

Moderninė apsauga nėra tokia kaip kokia Ford dirbtuvė kur visoki naujausias rusies pagerinimai užima vietą rankų ir sumažina skaičių vyrų prie mašinų.

Su moderniniu karu kaip tik kitaip. Maj. Gen. Ray E. Porter teisingai pasakė, kada Gegužės 31 d. Reserve Officers Association suvažiavime Chicagoje jis pareiškė: "Visoje karo istorijoje mokslas parodo kad kada gaminama daugiau karo mašinų, labiau komplikuotų ir baisėnių, vis reikalinga daugiau vyrų ir išsilavinimas karui tampa svarbesnis, keblesnis ir viską apimančias".

Ar mes turime tų reikalingų vyrų moderninei apsaugai?

Saugokim ką turim savo!

TRUKUMAS išlavintų vyrų dabartiniu metu yra vienas iš rimčiausių problemų mūsų militarinių vadų. Jie laia susirupinę kad šis nesusirūpinimas mūsų šalies planavimu apsaugai gali mums kainuoti ne tik pergale bet palikti Ameriką visiškai neapsaugotą jei priešas staiga mus užatakuotų.

Gen. Dwight D. Eisenhower tame pat suvažiavime Reserve Officers Association Chicagoje pasakė: "Jie (Karo Meto Ginkluotos Jėgos) mums igijo pasaulio vadovybę. Atsakomybė užlaikyti ir saugoti ką jie laimėjo yra mūsų svarbiausia užduotis. Čia pabrėžiū žodį mūsų, nes atsakomybė liečia ne tik valdžios galvas arba ginkluotų jėgų vadus, bet ir kiekvieną Suv. Valstijų pilietį. Kad Suv. Valstijų piliečiai kaip vienas 'team' laimėjo, ir tik Suv. Valstijų piliečiai kaip vienas 'team' gali užlaikyti."

Kaip tas galima atsiekti?

Kaip galime atsiekti šio tikslą? Amerikos apsaugos sistema šiandien sudaro dvi svarbias elementais: Reguliarė Armija ir Šalies Apsauga (Home Guard). Tai mūsų vienintelė ginkluota pajėga, kuri jau taikoje yra pasiruošusi kovai ir gali stoti prie moderninių karo mašinų. Jeigu būtų reikalinga mes tuoj turėsim išvystyti šią mažutėlę jėgą į milžinišką armiją.

Būkime tikri kad karui užklupus, kada priešas jau atakuos šią šalį, neturėsim laiko ilgai lavinti savo vyrus. Todėl mes visi privalome suprasti kaip svarbu yra taikos metu turėti rezervą kvalifikuotų ir gerai išlavintų vyrų, kad tas rezervą vis augtų.

ŠIUO metu vis daugiau militarinių vadų ir ekspertų tiki kad pasekmingas Universal Military Training programas taikos metu yra vienintelis praktiškas ir demokratiškas išsišimimas šio klausimo.

Karo Sekretorius Patterson apie tai pasakė: "Universal Military Training yra būtina reikalingas dalykas mūsų šaliai šioje atominės bombos gadyneje. Dabar reikia daugiau išlavintų vyrų. Atominė bomba, radar ir raketiniai reikalavimai prityrusių operatorių ir išlavintų priežiūros pulkų. Prie kiekvienos tų mašinų privalo stovėti specialistai kurie gali tas mašinas operuoti."

Jeigu mes norime išlaikyti S. Valstijų vadovybę pasaulyje, jeigu norime apsaugoti savo saugumą namie, turime dėti visas pastangas remti U. S. Kongreso Bilij "Peace-time Universal Military Training for Young Men."

Lietuva Tironų Pančiuose

BOLŠEVIKŲ
VIEŠPATAVIMAS

(Tęsinys iš pereinio nr.)

Iš laikraščių aprašymo buvo matyti kad buvo susirinkus "darbo visuomenė". Jos ten galėjo būti apie 400, nes tik tiek žmonių gali sutilpti į tą salę. Tie 400 vietų buvo užimti išanksto sušauktų jaunuolių, daugumoje neturinčių teisės nei balsuoti, nei kandidatus siulyti. Bet apie tai laikraštyje, žinoma, nebuvo parašyta. Šitas susirinkimas pasiūlė kandidatus vardu visos rinkimų apygardos, turinčios per 300,000 gyventojų. O pasiūlė štai kaip. Draugas toks ir toks išėjo ir paskaitė "Darbo Lietuvos Sąjungos" siulomą kandidatų sąrašą. Draugas toks ir toks pasakė kad tame sąrašė yra "geriausi iš geriausių" liaudies sunys. Visi plojimu kandidatų sąrašui pritarė. Kitų kandidatų niekas nepasiūlė. Kas gi pasiūlė kad į salę negalėjo ineiti nei vienas toks kuris būtų tai padaręs, nes vietos buvo išanksto užimtos tokių kurie buvo žinomi kad tikrai pritaras.

Dar praščiau kandidatai buvo pasiūlyti Kaune. Ten nebuvo suspėta sušaukti tam skirto susirinkimo kuris būtų taip "sutvarkytas" kaip kad buvo Vilniuje. Todel ten buvo pasinaudota atsitiktinai pasitaikiusiu susirinkimu. Kaune buvo tokia "Butų nuomotųjų sąjunga". Į ją buvo susirašę kelios dešimtys veiklesnių arba labiau įvykusių ant namų savininkų butų nuomotųjų. Tos organizacijos uždaviniai buvo labai paprasti: rupintis butų nuomotųjų reikalais, t. y., kovoti prieš aukštą butų nuomą, padėti jieskantiems butų, ir tt. Ir ta organizacija formaliai turėjo sustoti veikus, kaip ir visos kitos. Bet kadangi jos pirmininku buvo Paleckis ir kadangi jos susirinkimas buvo numatytas dar prieš bolševikams užeinant, tai tie nuomininkai ir susirinko.

To susirinkimo valdžia neuždarė, nors jis formaliai ir buvo "nelegalus", bet užtat juo buvo pasinaudota tam apie ką nuomininkai nei negalvojo. Jie susirinko, pasikalbėjo apie tai ar dabar nuomininkams bus geriau ar ne, ir norėjo jau skirstytis, bet susirinkime pasirodė Meškauskienė, iš komunistų partijos centro, ir paskelbė kad šis susirinkimas laikomas... susirinkimu kandidatams i Liaudies Seimą pasiulyti! Nuomininkų draugijos nariai truputį nustebo, bet, pagaliau, o kas jiems! Tegul sau bus ir taip! Meškauskienė paskelbė kad "Darbo Lietuvos Sąjunga" siulo tokius ir tokius kandidatus. Perskaitė 10 pavardžių. Nuomininkai paplojo delnais ir viskas. Kauno apygardos kandidatai jau yra! Kitų kandidatų niekas niekur nebeprasile.

Kitose vietose buvę ir tokių atsitikimų kad kas nors iš publikos pasiūlydavo dar ir vieną-kitą asmenį šalia tų kuriuos iš komunistų partijos atvykęs atstovas perskaitydavo, kaip "Darbo Lietuvos Sąjungos" kandidatus. Bet i tokį pasiūlymą tuojau buvo atsakoma kad tik šitie perskaityti kandidatai yra geriausi iš geriausių, o siulyti kaž kokių kitus asmenis kurie yra nežinomi, kurie gal but yra liaudies priešai yra tik nesusipratusių žmonių darbas. Kas palaiko tokius siūlymus tas greičiausia yra arba suklaidintas arba liaudies priešų agentas. Todel as manau, sakydavo atstovas, kad dauguma pritaria "Darbo Lietuvos Sąjungos" kandidatams. Po tų žodžių burys išanksto sušauktų komunistų jaunuolių pradėdavo ploti ir šaukti "bravo", o kiti tylėjo ir nedrįso ką nors sakyti, nes kas gi norės viešai pasirodyti esąs "liaudies priešas"... Tokiu būdu ir ten pasiulyti kandidatai buvo paskelbti spaudoje kaip visuomenės su entuziazmu priimti kandidatai.

Pacių kandidatų, ar jie nori ir sutinka kad juos rinkti į seimą, pasirodo, irgi niekas neklaušė. Daugelis iš jų, neturį nieko kito kaip su komunistais, matydami kad tas dalyvavimas seime neprives prie nieko gera, stengėsi kaip nors nuo išrinkimo nusikratyti. Bet veltui. Kai kurie net labai griežtai ginčijosi reikalaudami kad juos išbrauktų, bet jiems buvo paaiškinta kad jau vėlu. Sak, pavadė ir fotografijos laikraščiuose paskelbtos tai kaip gi dabar atsauksi. O taip pat jau ir laiko nėra, nes liko tik kelios dienos iki rinkimų... Be to, kandidatų yra pasiulyta tik tiek kiek reikia išrinkti tai jeigu atsakysi, seime truks narių...

Kandidatų yra pasiulyta tiek kiek reikia išrinkti! Tai pats įdomiausias dalykas iš visų tų rinkimų. Vadinasi, kiekvienas kas buvo paskelbtas kandidatu, kiekvienas turėjo būti ir išrinktas, nežiurint to ar kas už jį balsuos ar ne! Seimo sąstatas tokiu būdu buvo žinomas jau išanksto, prieš balsavimą.

Jeigu taip, tai kam tada rinkimai, kam balsavimas? Kaip vėliau paaiškėjo, visų apygardų kandidatų sąrašai buvo sudaryti net ir ne komunistų partijos centre, o tiesiai Sovietų pasiuntinybėje Kaune. Ten sėdėjo iš Maskvos atsiųstas Molotovo pagalbininkas Dekanozovas ir viską tvarkė pagal jam patiektus pasiūlymus, kuriuos ruošė Sovietų pasiuntinys Kaune Pozdniakovas su savo štabu. Pozdniakovas Kaune sėdėjo keletą metų ir jis gerai žinojo visas aplinkybes, pažinojo daug asmenų. Kur jam truko informaciją ten jam padėjo vietiniai komunistai ir tokie prisiplakėliai kaip, pavyzdžiui, Cvirka ir Gira. Taigi ir kandidatų sąrašus sudarė Pozdniakovas su savo štabu, Dekanozovas juos tvirtino ir tvirtino, o komunistų partija juos tik skelbė "Darbo Lietuvos Sąjungos" vardu. Ir taip seimas jau buvo išanksto išrinktas. Kadangi kandidatų buvo numatyta tik tiek kiek reikia išrinkti. Nei vienu ne daugiau, ir nei vienu ne mažiau. Kada jau po rinkimų vienas iš išrinktųjų, Dr. Garmus, nuėjo pas Dekanozovą ir ėmė jam aiškinti kad jokių būdu nesutiks balsuoti už Lietuvos prijungimą prie Sovietų, Dekanozovas jam atrėžė:

"Ar taip?... Labai gaila kad aš apsirikau su pasiulyta man jūsų kandidatura!"

Aišku. Dekanozovas sako "aš apsirikau" kad toks esi išrinktas į seimą. Jis pasako kad kandidatura buvo "man" pasiulyta. Tikrai, per tuos rinkimus kandidatai

visų pirma buvo pasiulyti Dekanozovui ir jis seimą išrinko. Tik paskui tie kandidatai neva buvo pasiulyti rinkikams, kad ir jie juos išrinktų. Ko Dekanozovas neįrinko to niekas kitas negalėjo išrinkti. O ką Dekanozovas jau buvo išrinkęs tas ir turėjo būti išrinktas: to negalėjo pakeisti nei rinkikai, nei patys išrinktieji. Tik kada "išrinktieji" kai kurie pasišiausė tai Dekanozovas pamatė kad jis apsiriko, kad ne visi jo išrinktieji pakankamai paklusnūs. Tam pačiam Dr. Garmui jis po pirma minėtų žodžių štai ką pridūrė:

"Tik pamėginkit! (Reiškia, tik pamėginkit nebaluoti už prisijungimą prie Sovietų.) Yra priemonių daryti taip kaip mes norime, o jų mes pakankamai turime."

Čia Dekanozovas pakalbėjo Dr. Garmui ne mažiau atvira kaip Molotovas profesoriui Krėvei-Mickevičiui. Ir šitas nenumatė kad toks Dr. Garmus gali kada nors iš bolševikų rankų išslysti ir tą viešai prieš visą tautą ir prieš visą pasaulį papasakoti...

Bet, nors seimas ir buvo jau išanksto išrinktas Dekanozovo, vis delto turėjo būti suvaizdinta taip kad jis bent toli esantiems atrodytų išrinktas visos Lietuvos. Todel prasidėjo nepaprasta agitacija, tokia agitacija kokios Lietuvoje niekad nėra buvę net ir tais laikais kai įvairios partijos išsiuosišios lenktyniavo dėl vietų seime.

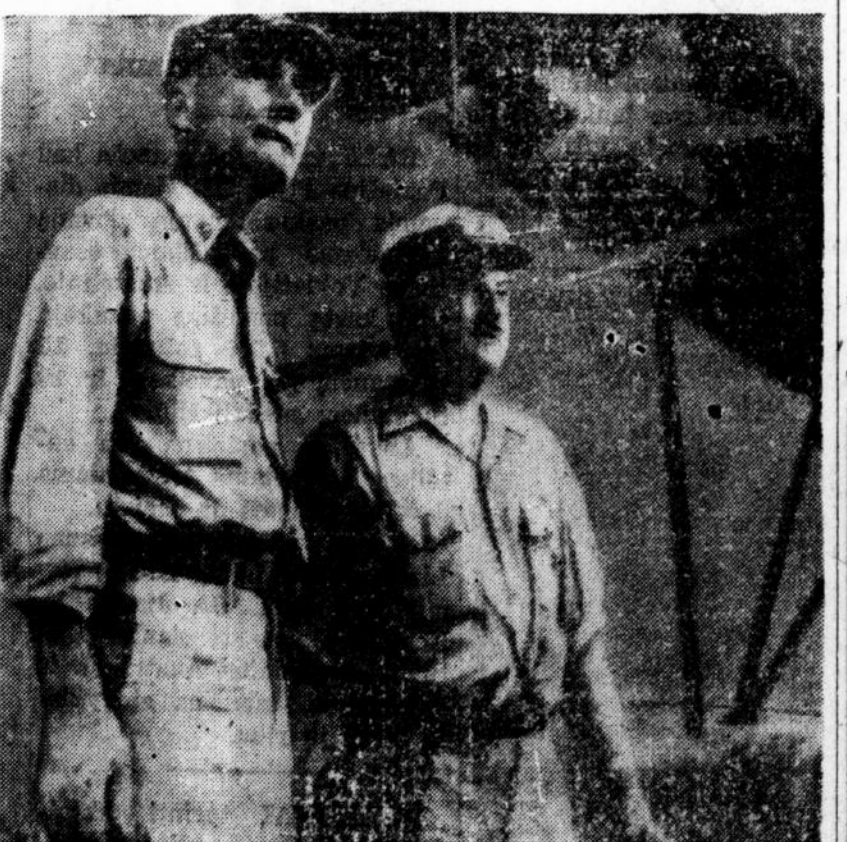
Reikia pasakyti kad buvo truputį keista ir net juokinga. Juk jeigu apygardoje reikia išrinkti 10 seimo narių, jeigu yra paskelbta 10 kandidatų ir kitų kandidatų pasiulyti jau negalima tai, rodos, ko gi čia beagituoti, kam žmones gaišinti ir tiek daug pinigų tai agitacijai išleisti? Juk visvien išrinkti tegali būti tik tie kurie paskelbti kandidatais.

Jeigu rinkimų įstatyme būtų pasakyta kad pasiulyti kandidatai bus laikomi išrinktais jeigu už juos bus paduota bent 51% balsų iš visų turinčių teisę balsuoti, o jeigu ne tai bus rinkimai iš naujo, tai būtų kas kita. Bet įstatyme to juk nebuvo pasakyta. Iš to įstatymo išėjo taip kad jeigu pasiulyti kandidatai gaus nors ir po vieną balsą, visvien jie bus išrinkti. Seniau rinkimų įstatyme budavo sakoma kad jeigu apygardoje yra pasiulytas tik vienas kandidatų sąrašas tai nedaroma ir balsavimo. Nes kam gi žmones varginti. Kas norėjo ką pasiulyti tas pasiūlė, daugiau niekas nesiulo, tai reikią kad visi sutinka su tais kurie pasiulyti, arba kitiems vistiek. Čia gi buvo kitaip — siulyti kandidatų visiems tai nedavė, o balsuoti liepė visiems. Liepia balsuoti ir grąšina kad kas nebaluos tas bus laikomas liaudies priešu!

Kad agitatoriai stengėsi prikaltėti žmones eiti balsuoti dar būtų buvę suprantama. Pačiam Dekanozovui reikėjo jo išrinktam seimui duoti autoritetą, parodyti bent toli esantiems kad visi tiems kandidatams pritarė. Juokingiau ir keisčiau atrodė tai kad agitatoriams buvo įsakyta ypatingai išgirti kiekvieną kandidatą. Toks gyrimas suprantamas kai yra konkurencija, kai norima kad būtų išrinkti tie, o ne kiti. Bet čia gi tas nebuvo reikalinga, kadangi kandidatai neturėjo konkurentų. Bet visvien buvo įsakyta kandidatus girti išsiuosišios. Linksmiausia tokio gyrimo istoriją papasakoja buvęs to "seimo" narys Romualdas Juknevičius, Vilniaus teatro režisierius. Jis pasakoja:

"1940 metų Liepos mėnesį, atvažiavęs į Vilnių Dramos Teatro steigimo reikalais, buvau nustebintas išvydęs ant tvorų išklijuotuose renkamų i Liaudies Seimą kandidatų sąrašuose (tarp kitko, Lenku kalba) savo pavardę su tokiais duomenimis: 'Juchniewich Romuald, chlop, 54 lat.' 'Nevykęs sutapimas', pamaniau."

Jau iš to matyti kad ir šitas kandidatas apie savo kandidatūrą i seimą sužinojo tik iš skelbimų. Niekas jo sutikimo kandidatūrai buti nepaklausė. Tiesa, jis tuos skelbimus paskaites ir nepagalvojo kad tai jis yra tas kandidatas. Tai kas kad jis Juknevičius Romualdas. Bet gi jis Lietuvis, ne koks nors "chlop" (kaimietis, žemdirbys), bet teatro aktorius ir režisierius, kad čia tik nevy-33 metų. Tat jis žmogus ir pagalvojo kad čia tik nevykęs sutapimas, kad atsirado kaž koks Lenkas Juchniewicz, kurio vardas irgi Romualdas, bet kaimietis, 21 metais už jį vyresnis ir renkamas i seimą.



Aukšti Amerikos karo vadai, Admirolai Ofstie ir Florez po atominės bombos sprogimo ant laivų Bikino salose, apžiūrėję likučius vieno laivo kuris išliko nenuskandintas, bet žmiai sugadintas. Jie stovi po sparnu ant laivo buvusio karšiko lėktuvo, kurių buvo palieta patyrimui kaip sprogimas atsileps i palaidus lėktuvus.

Bet paskui greit paaiškėjo kad kandidatas i seimą vis delto yra ne kas kitas, o jis, Romualdas Juknevičius, teatro režisierius. Iš jo pradėjo reikalauti fotografijos ir žinių apie jo gyvenimą... Tas, vis manydamas kad čia nesusipratimas, nusiuntė tiems kurie reikalavo savo fotografiją, rašydamas kad aš atrodau štai kaip, bet ar toju niekad nebuvau, man tik 33 metai amžiaus ir aš išviso ne tas kurio jums reikia. Vis delto tas negelbėjo. Juknevičiui buvo išaiškinta kad tai jis turi būti išrinktas i seimą. Bet agitatoriai taip ir nežinojo apie kokį čia Juknevičių kalba. Viename mitinge, sako, jie tvirtino kad Juknevičius tai "ilgametis ir nenuilstamas kovotojas už laudį, jis yra šaltkalvis, ilgus metus išsėdėjęs įvairiuose kalėjimuose už politinę veiklą."

Juknevičius gi sako: "Niekad kalėjime už nieką nesu sėdėjęs, nei chlopu nei šaltkalviu nesu buvęs". Bet tuose mitinguose kuriuose apie jį tokius dalykus pasakojė, jis pats nebuvo. Jis tik paskui iš kitų sužinojo kad apie jį taip buvo kalbama. Bet kaip negudriai kalbama. Juk visi tie kurie Juknevičių pažino kaip vieną iš pačių geriausių Lietuvos teatro režisierių, juokėsi susirietę iš tokių kalbų. O ir tie kurie Juknevičiaus nežinojo negalėjo labai susižavėti tokiomis rekomendacijomis. Nes Lietuvoje nedaug kas garbino tuos kurie sėdėjo kalėjime už politiką, visi žinojo kad didelė dalis tų kurie sėdėjo kalėjime už komunistinį veikimą buvo pasodinti todėl kad jie norėjo Lietuvos valstybę panaikinti. Bet agitatoriams juk ne tai buvo svarbu. Jų uždavinys buvo sudaryti įspūdį pasauliui kad čia vyksta rinkimai. O koki gi rinkimai be agitacijos!

Balsavimai su muzika ir šokiais

Netruko ateiti ir balsavimų diena — 1940 metų Liepos 14. Per paskutines kelias dienas skubotai buvo sudarytos rinkimų komisijos. Kaip jos turėjo būti sudarytos niekas smulkiai nežinojo. Bet jos sudarytos buvo. Jos susidarė panašiai kaip ir kandidatų sąrašai. Kažin kas kažin kur numatė pavardes asmenų kurie turi ineiti i rinkimų komisijas. Policija išnešiojo tiems žmonėms įsakymus dalyvauti rinkimų komisijose ir baigta. Atsakyti taip pat niekam nebuvo nei laiko nei galimybės. Tiesa, i tas komisijas tik del skaičiaus buvo pastatyta ir tokių žmonių kurie gal ir ne labai būtų norėję jose dalyvauti. Bet kiekvienoje komisijoje buvo bent po vieną kurį tikrai žinojo koks yra jų uždavinys. Tie komisijose viską sprendė, kitų nesiklausdami. Daugiausia gi komisijose reikšmės turėjo nežinia keno paskirti lakstantieji instruktoriai, kurie darė visą tvarką ir nurodinėjo komisijoms kaip kas turi būti padaryta. O padaryta turėjo būti aiškiai: turėjo būti kad balsų būtų daug ir kad visi balsai būtų už pasiūlytus kandidatus.

Kaip jau pirmiau minėta, balsuotojų sąrašų nebuvo, nes nebuvo laiko jiems sudaryti. Reiškia, i kiekvieną komisiją galėjo ateiti balsuoti kas tik norėjo, nesvarbu ar jis toje aplinkinėje gyvena ar ne. Atėjęs balsuoti turėjo parodyti pasą, i kurį jam buvo dedama antspaudas kad balsavo. Bet pasirodė kad daugelis tokių kurie norėjo balsuoti pasų visai neturėjo. Vieni sakėsi pametę, kiti dar išviso neturėjo... Gal jie visai nebuvo Lietuvos piliečiai, o gal dar perjauni pasus turėti, taigi perjauni ir balsuoti. Tokiems kurie pasų neturėjo, o balsuoti norėjo, rinkimų komisijos galėjo duoti balsuotojo kortelę. I tą kortelę antspaudų niekas nedėjo. Nes antspaudai buvo skirti dėti tik i pasus.

(Bus daugiau)

Siųskit Savo Prenumeratą DABAR knygai

LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE

Išrašykite čia telpantį kuponą užsisakant knygą.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu savo prenumeratą šiai naujai leidžiamai knygai:

\$..... Knygai "LIETUVA TIRONŲ PANČIUOSE"

Vardas

Adresas

Miestas..... Valstija.....

VALGIŲ GAMINIMAS ir Namų Prižiūrėjimas

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelė, 170 puslapių knyga nurodanti kaip gaminti visokius valgius: sudėta daugybė receptų ir paaiškinimų kaip paruošti valgius nuo paprasčiausių iki puošniausių pokilių. Visoki kepsniai, pyragai, virti ir kepti valgiai, mėsos, ir tt. Kuri šeiminkė turi rūpesnio ir vargo su gaminiu valgių, privale išigyti šią naudingą knygą.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius—K. S. KARIUS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

KAM PIRMIAU TEKS ATOMINĖ BOMBA?

BUVES Amerikos ambasadorius Rusijai, William C. Bullitt, tik ką išleistoje savo knygoje, "The Great Globe Itself", pareiškia kad Amerika neprivalo abejoti panaudojimu atominės bombos sulaukymui naujų kriminališkų Sovietų imperializmo žygių.

Toje savo knygoje Bullitt viešai ir atvirai atakuoja Rusų nacionalinę ir tarptautinę politiką ir įtaria sovietų uniją vienatiniu totalitariniu imperializmu kuris šiandien grąšina karu visam pasauliui.

"Nužudyti žmogžudį nėra nemoraliniu aktu", sako Bullitt. "Ir juo tikriausiai Sovietų vyriausybė žinos kad mes panaudosim prieš juos atominę bombą jeigu jie tęs savo agresiją, tuo labiau Sovietų vyriausybė susilaikys nuo agresijos.— bent iki tol kol jie patys turės atominę bombą".

Toliau Bullitt patiekia programą sulgy kurio Amerika turėtų organizuoti apsigynimo sąjungą visame Vakarų Pasaulyje, apimti Britų Imperiją, Kiniją ir vakarinės Europos šalis. Bullitt netiki kad bus įvesta ir galės pasilaikyti pastovi taika.

Bullitt kaltina Prezidentą Rooseveltą, kuris užsileido Stalinui, nepastatydamas jam jokių sąlygų Europos tvarkos klausimu, kai 1941 metais pažadėjo gelbėti Rusijai ir emė duoti lend-lease reikmenis gynybai nuo Vokiečių. Sovietai, ir Stalinai, sulaužė 28 tarptautines sutartis, sako Bullitt, kuomet Hitleris sulaužė tik 26 sutartis su kitomis valstybėmis.

PERGALVOJUS Bullitt'o pareiškimus, ir pasvarsčius kas pačių Amerikiečių ir ne-Amerikiečių čia pat prieš Ameriką daroma, ir kaip Maskva viską pasekmingai šluoja, reikia tik paklausti savęs: kam pirmiau teks atominė bomba: Rusijai ar Amerikai?

Patys Amerikiečiai skubina siulyti atominę bombą atiduoti UN kontrolei, atiduoti iš savo rankų į svetimas rankas, kartu išduodant ir atominės bombos paslaptį priešui Rusijai. Toks buvęs Amerikos vidaus reikalų sekretorius Ickes rašo ir Amerikos laikraščiai talpina jo prirodinėjimus kad mūsų darymai bandymų su atominė bomba turi versti Rusiją taip elgtis kaip ji elgiasi: rodyti baimę ir grobinėti viską neva savo apsaugai.

Suv. Valstijose ir Kanadoje siaučia gausios geriausios paruoštų sovietų šnipų pavogimui atomo paslapties, ir jau dalis tos paslapties Kanadoje pavogta ir lėktuvu slapta išvežta į Maskvą. Nors Rusijoje net toli prie tokių paslapties svetimos asmenis sušaudytų, jeigu tik įstų kad jie turi tikslą pavogti paslaptį, čia Amerikoje visi sovietų agentai siaučia laisvi. Kiti komunistai, specialiai atsiųsti, čia ruošia tarp neistiekimų šiai šaliai gaivalų, Rusijos garbintojų, perversmą tikslu įvesti sovietus ir čia.

Amerikos darbininkų vadovybė paėmė į savo rankas Hillmanai ir po jų Potofskiai ir Rosenblumai, visi dabartiniai sovietiniai Rusijai ištikimi Amerikos pilietinės teisės nešioja gaivalai.

TEISINGAI sako tie kurie įrodinėja kad Maskvos raudoni carai atydziai išsvarsto ką Amerikos vadaai sako, ir ką jie daro. Nežiurint kad Byrnes kelis kartus vykdamas į tarybas su Molotovu vis pasizada "dabar tai jau drošiu", jis nuvažiavęs vis buna Molotovo apskutas, padaro Maskvai reikalingas nuolaidas, ir vis sugryžęs Amerikos visuomenei skundžiasi kad Rusai tokie ir tokie.

Ne mūsų tai žodžiai bet didesės Amerikiečių spaudos, kad ir dabartinė keturių didžiųjų konferencija Parizijoje pasibaigė tuščiomis. Ir toliau, užsispyręs ir geležinis Stalino pasiryžimas kad Sovietų Rusija užvaldytų Europą aiškiai vyraavo ir šioje konferencijoje.

Molotovas sugabiai moka praveisti sovietų politiką nustatytą diplomatine strategija, ir Bevin su Byrnes negali niekur Molotovą sukirsti.

Maska sulaužė Potsdamo sutarimus, kuriuos pats Stalinas su Trumanu ir Churchill, vėliau Attlee, sutarė. Kas dabar pasirodė Maskvai nenaudinga jie tą paieigė.

Gryžęs į Washingtoną, Valstybės Sekretorius Byrnes vėl darė pranešimą šaliai apie Pariziaus konferencijos eigą, ir vėl kaltino sovietus nerodyme jokio palinkimo įvesti Europoje taiką.

Jeigu Byrnes bent kartą pajiegtų permatyti kad ne taikos Europoje Maskva nori, ir kad bolševikų geismas yra kuogrečiau atsikratyti tos "nesąmonės"—Amerikos ir Britanijos kišimosi į Europos reikalus, gal žinotų ką toliau daryti.

Byrnes, tiesa, pasakė kad daugiau nelaukiant ką Rusija darys, Amerika imsis šią savaitę įsteigimui Vokietijoje ar vieningos ekonominės administracijos toje nugalėtoja salyje, arba primetimui Rusijai atsakomybės sulaužymu Potsdamo sutarties. Tai ką tikrai Byrnes darys? Ar iš to Maskva nepasijuo? Ką Maskvai reikiška apkaltinimas kad ji sulaužė Potsdamo sutartį? Juk Molotovas anksčiau pradėjo kaltinti Ameriką ir Angliją tos sutarties sulaužymu, sulaukiant bolševikus nuo išvežimo iš Amerikos ir Britų laikomų Vokietijos zonų karo grobio. Neuzteko kad visa rytinė Europa yra Sovietų apipilesta, dar buta tiek nesupratinę kad sutikta leisti Rusams plėsti ir vežtis dalį Vokietijos dirbtuvių mašinų iš tų Vokietijos dalių kurias užėmė Amerikiečiai ir Angliai.

Byrnes elgiasi daugiau negu juokingai vis apeliuodamas į bolševikų vadų draugiškumo jausmus ir baždamasis Amerikos tikru ir ištikimu draugiškumu linkui Rusijos. Model, kodėl gi geri Rusai to draugiškumo nepriima?....

ATOMINĖ BOMBA NEPADARĖ EUROPOJE ĮSPUDŽIO

Amerikos laikraščių korespondentas Karl H. Von Wiegand iš Madrido, Ispanijos, rašo kad U. A. atominės bombos bandymų pasekmė Bikini salose Europos žmonės nebuvo labai nustebinti. Mažiausia įspudžio ta bomba padarė ir Rusus. Mažai kas iš Rusų ir žino apie ją.

Anglijoje, labiau žmonės sujaudino sugrąžinimas duonos racionavimo, nes po penkių metų karo žmonės to visai nespėjo.

Molotovas Pariziaus konferencijoje elgėsi dar atkakliau, parodydamui kad Maskva visai nesibaido atominės bombos.

Rašytojas pagaliau pastebi, jei žmogus būtina varysis panaudoti savo mokslo gabumus naikino išradimams gaminti, jis kada nors gali pasiekti pats savęs sunaikinimo.

Egipte Pradėta Gaudyti Sovietų Agentus

Egipte pradėjo veistis komunistų ir sovietų agentų lizdai. Pastaromis žiniomis iš Kairo, Egipto premjeras Ismail Sidky Paša paskelbė vaju sulaukyti "pavojingą komunistų plitimą" ir veikimą Egipte. Akciją pradėjo prieš visus svetimsalius. Suspenduota leidimas eiles laikraščių ir žurnalų ir uždaryta komunistų organizacijos.

Padarius kratas ir areštus, daugelyje vietų sumta 160 komunistų ir jų pritarėjų. Sumintų tarpe yra "tuli svetimsalių elementai", taigi Maskvos agentai.

Ko Rusai nori ir ko jie siekia bei ką sau naudingo grobia Byrnes lyg atsisako permatyti.

Su tuo viskuo ir eina gretimai bolševikų visokis pasirošimas pasikėsinimui prieš Amerikos valdžią, ir galvatrikiškas stengimasis pavogti atominę bombą, kuri pagelbėtų syki ant visados užbaigti su "kapitalistais karo kurstytojais", kurie jieško kokių tai taikos Europai.



LENKIU TAU GALVĄ

(Stutthofio konclagerio kaliniui, žuvusiam profesorui Lietuvui atminti)

Prieš ašarom žvilgsnį rasotą
vaizdai, kaip piktioji šalna:
regiu aš ne paskaitų puotą,
regiu aš tave, kraujuotą,
kur duli lavonų kalnai.

Regiu aš garbingą senelį
po budelio kojom kančioj,
už tai kad prieš smurtišką galią
užstojo jis tėviskės šalį
bežvaigždės nakties gludumoj.

Profesoriau mano garbusis,
Lietuviško mokslo sparnai,
jau niekad sugryžęs nebūsi
kur mokslo altorius didusis,
bet šviesi širdy amžinai.

Lietuviško mokslo šventovė,
mūsų kalvė šviesios ateities
dabar vien ruinos bėstovė,
kaip laisvė, tame mums išrovė
ranka piktadvasės lemties.

Kastytis Glianda.

BENAMIS

(Kazys Kunca)

Kur nuskrisi, paukštuzėli,
Kur surasi gužtą?
Siausti pugas pasikėlė,
Žemė speige lužta....
Kur tik akys tavo mato
Visur tyrai.... balta....
Vis banguoja snaigų gretos
Pro Kristų prikalta....
Glusk, benami paukštuzėli,
Eikš kartu pabūtį....
Siausti vėtros pasikėlė....
Tu neturi žutį....

Komunistai Ruošia Sukilimą Filipinuose

Tik porai savačių praėjus nuo to kai Amerika suteikė Filipinų saloms nepriklausomybę, ten apsiereikė komunistų sujudimas prieš esančią valdžią, ir komunistai, matomai Maskvos agentų patydomis paruošti, užvedė kovą pajungti tas salas Maskvai.

Sakoma komunistų sukurtytos gausios ruošiamos maršuoti užimti sostinę Manilą ir išversti prezidento Roxas vyriausybę.

Suranda kad ir Kvailiausias Priekabas Trūkdytų

Austrijos klausimą svarstant ir Amerikos Sekretoriui Byrnes reikalaujant daugiau neatidėlioti Austrijos taikos, Molotovas tarp kita ko pasakė sutinkąs pradėti darbą Austrijos taikos sutarčiai, jeigu 437,000 "fašistų" pabėgėlių bus iš Austrijos pašalinta.

Molotovas žino kiek tų "fašistų" ten yra, ir matomai nusprendęs kad jie bus pavojingai bolševikams. Sovietų planas matomai yra paruošti visiška ištikimą komunistų Austrijos valdžią, su kuria Byrnes galės padaryti taikos sutartį.

Austrija atsidurus tarp velnio ir pragaro: jai graso skurdas ir betvarkės, ir Sovietų kontrolė.

Nei viena valstybė rytų Europoje neištruks iš sovietų nagų, ir su juse Maskvos pastatytomis ar rinktomis valdžiomis Amerika ir Anglija turės padaryti taikos sutartis — kitaip sakant, su Maskva už visas jas, jeigu taikos reikalai taip ir toliau eis kaip ikišiolei.

●NEW YORKO mieste randasi 509 hoteliai. Jų bendra metinė apyvarta viršija 165 milijonus dolarių.



MIRĖ MARTYNAS JANKUS

Plačiau apie tą Paskutinį Aušrininką, Mažosios Lietuvos Patriarką, kuris Mirė Vokietijoje šį Pavasarį.

RUSAMS antrą kartą okupuojant Lietuvą, greta jaunų Lietuvų bėgo ir Vakarų arba buvo Vokiečių išvaryti ir mūsų seneliai, net žymieji mūsų tautos veikėjai aušrininkai, varpininkai ir kiti. Vieni bėgo savo gyvybes saugodami arba bijodami ištremimo į Sibirį, kiti nenorėjo kad jų Lietuvų tautai garbingi vardai būtų Rusų-bolševikų teroro budu panaudojami bolševikinei propagandai ir Lietuvų tautos nenaudai.

Jau iš pirmos bolševikų okupacijos 1940-1941 m. gerai pažinome bolševikus ir jų metodus. Dažnai žymių Lietuvų vardus panaudodavo savo tikslams. Paskelbdavo kad toks ar toks garbingas Lietuvos patriotas yra pasakęs bolševikams palankia forma, nors ištikrųjų taip niekad nebuvo pasakęs. Atsukti nebudavo per ką, nes visa spauda ir radijas buvo bolševikų rankose ir niekur laisvo žodžio nebuvo. Be to, jeigu ir išdrįstų kas atsukti bolševikų melą tai tuoj pat būtų suimtas ir dingtų be žinios. Arba dažnai ir teroru; grasindami versdavo ką nors parašyti arba pasakyti prieš savo įsitikinimus ir sąžinę. Todėl nenustabu, kad daug žymių Lietuvų ir pabėgo iš Lietuvos.

Dabar, karo siaubo ir vargų iškamuoti, senyvo amžiaus slegiami vienas po kito nedraugingoje mums Vokiečių žemėje atgula ir kapus senieji Lietuvos veikėjai, tautos žadintojai. 1944 m. Lapkričio mėn. Berlyne mirė ir buvo palaidotas mūsų aušrininkas Dr. Jonas Šliupas, gerai pažystamas ir senesniajai Amerikos Lietuviai kartai. Jo kunas buvo sudegintas, kad atgijus laisvai ir nepriklausomai Lietuvai būtų galima jo palaikus pergabenti į Tėvyne.

Po Dr. J. Šliupo mirties buvo likęs vienintelis ir paskutinis mūsų aušrininkas Martynas Jankus, kuris irgi gyveno ištremime Vokietijoje. Lietuviams lankant jį čia, Vokietijoje, ir nuvežant jam kokią kuklią Lietuvų suaukotą pašalpą, jis liudnai nusiskųdavo: "Likau tik aš vienas iš aušrininkų." Taip, šis 88 metų amžiaus senelis buvo likęs vienas ir paskutinis mūsų aušrininkų, bet dabar ir jo nebeliko. Jau visi mūsų aušrininkai atglė į kapus ir nuėjo į praeitį. Gyvųjų "Aušros" liudininkų jau nebeturime.

Šių metų Gegužės 23 d. vienoje Flensburgo miesto Lietuvų tremtinių ir pabėgėlių (DP) stovykloje, prie pat Danijos sienos Vokietijoje, mirė Martynas Jankus. Neseniai mūsų stovyklos atstovai lankėme keletą kartų jį gyvą, gulintį lovyje, o štai, telegrama išgirdę apie jo mirtį, Gegužės 27 d. aplankėme paskutinį kartą jį jau mirusį, atiduodami jam paskutinę pagarbą ir prie jo karšto sūdešdami Lietuvų stovyklų, komitetų ir skautų vainikus. Pagerbėme tą kurį Vokiečiai visą amžių persekiojo ir 1941 m. okupavę Lietuvą nuėmė jo paminklą Karo Muzėjaus sodelyje Kaune.

MARTYNAS Jankus gimęs 1858 m. Rugpj. 7 d. Bitėnų kaime, Pagėgių aps. Klaipėdos krašte. Jau jo tėvas buvo Vokiečių nekenčiamas už tiesų žodį, pasakytą į akis prieš Vokiečių vartojamą smurtą, norint išnaikinti Mažosioje Lietuvoje Lietuviškumą. Paaugęs Martynas Jankus taip pat greit pastebi Vokiečių žalingus veiksmus Lietuviškumui išnaikinti ir todėl anksti nusistatė prieš Vokiečius. Gindamas Lietuvų teises Mažosioje Lietuvoje, Martynas Jankus net devynis kartus buvo Vokiečių policijos areštuotas, tačiau tie visi areštai ir persekiojimai M. Jankaus atkaklios Lietuviškos davosios nepalaužė. Jis visą savo amžių dirbo Lietuvų tautiniam susipratimui kelti.

Matydamas, kad vien Lietuvų kalbos teisių gynimas mokyklose ir bažnyčiose dar neduoda laukiamų vaisių, M. Jankus su kitais Mažosios Lietuvos susipratusiai Lietuviais įsiekė kitokių priemonių: 1886 m. įkuria "Birutės" draugiją tautiniam Lietuvui susipratimui kelti. Vokiečiai stoji prieš šią draugiją ir visai stengiasi jai pakenkti: neduoda draugijos narių susirinkimams salės ir daro kitokias kliūtis, tačiau M. Jankus su kitais Lietuviais visas kliūtis nugalė ir toliau dirba Lietuvybės gavimino darbą.

Norėdami turėti atstovą Vokietijos reichstage (parlamente), kuris galėtų ginti persekiojamų Lietuvų teises, o taip pat parodyti kad Mažosioje Lietuvoje Lietuviai dar neišnykę, Jankaus vadovaujami keli drąsesni Lietuviai, sudėję pinigų įvairioms propagandos išlaidoms, pasiryžta savo atskiru Lietuviu sarašu dalyvauti reichstago rinkimų kovoje. Pirmais metais nepasiseka: Lietuvius sarašas gauna tik 37 balsus, kitais metais tik 127 balsus, bet tie pir-

miejai nepasisekimai neatbaido Jankaus ir kitų drąsesnių Lietuvų. Jie ryžtasi toliau kovoti ir dirbti, nors Vokiečiai ir daro švaikčiausias kliūtis.

Trečiais metais Lietuvų sarašui gavus 2,800 balsų, M. Jankaus vadovaujami Lietuviai imasi drąsesnių žygių. Reichstago rinkimų metu išstatė Lietuvų sarašą visoje Mažosioje Lietuvoje, nebe vien kurioje nors apylinkėje. Lietuvų sarašas laimėjo daugiau kaip 10,000 balsų ir vienas Lietuvų atstovas buvo išrinktas į Vokietijos reichstagą. Ir kituose rinkimuose Lietuviai jau eidavo savo atskiru sarašu, praveddami savo atstovą.

Martynas Jankus gerai suprasedamas kad spauda yra galingas ginklas kovoje už savo tautos teises ir gera priemonė tautiniam susipratimui kelti, visas savo jėgas atidavė Lietuviškai spaudai ugdyti. Kai 1883 m. buvo išleistas pirmasis Lietuviškas tautinis laikraštis "Aušra", M. Jankus tuojau pritaipo prie jo ir liko vienas didžiųjų rėmėjų. Jis iškelia ir Rusų pavergtą Didžiąją Lietuvą ir čia užmezgė ryšius su tais asmenimis, kurie galėtų platinti iš Prūsų gabanamus draudžiamus Lietuviškus raštus, tuo pat iš "Aušrą". Šiam laikraščiu parinko prenumeratorių ir platintojų. Ir toliau jis fėmė "Aušrą" medžiagiškai ir darbu, nemaža savo lėšų įdėjęs į šio laikraščio leidimą, kuris pelno nedavė ir Rusų valdžios buvo persekiojamas ir draudžiamas platinti ir skaityti.

"AUŠRA" buvo skiriama Rusų pavergtai Didžiąjai Lietuvai žadinti ir kelti jos gyventojų Lietuvišką susipratimą, bet ir Vokiečių pavergtai Mažoji Lietuva kentė persekiojimus ir Vokiečių smurtą išnaikinti Lietuviškumą. M. Jankus dirba dviem frontais: prieš Vokiečių ir prieš Rusų užmačius išnaikinti Lietuvų tautą. Jis išleidžia Mažosios Lietuvos Lietuviams tautiškai žadinti laikraštį "Saulėtekis" ir leidžia Lietuviškų knygų, kurių turinys daugiausia pritaikomas Mažosios Lietuvos Lietuviams. Kad spaudos darbas skėmingiau eitų, M. Jankus įsigyja spaustuve, kurioje spausdina pigiai arba ir dykai Lietuviškas knygas ir laikraščius Didžiąjai ir Mažajai Lietuvai. Jis išleidžia apie 20 Lietuviškų knygų. Jo spaustuvė, be pelno dirbdama, prisidaro daug skolų. Vokiečių valdžia už skolas paleidžia ir varžytynes M. Jankaus ukį. Jankus, sukrapštes kiek pinigų ir savo žmonos įneštą pasogą dalį, ukį iš varžytinių išgelbsti, bet jo ukis ir antrą kartą patenka į varžytynes, nes ir toliau Jankus savo lėšas sudeša į Lietuviškių raštų spausdinimą. Antrą kartą tėvas išgelbsti jo ukį iš varžytinių, bet išpirkęs jau nebeužrašo jo vardu, o tik jo vaikų. Be jo leidžiamo "Saulėtekio", be prisidėto darbo prie "Aušros", M. Jankus dar leido "Apžvalgą" ir kitus leidinius.

Per pirmąjį Pasaulinį Karą Rusų kariuomenei 1914 m. įsiveržus į Mažąją Lietuvą, drauge su kitais to krašto gyventojais Rusai ištremė ir Rusiją ir M. Jankų su šeima. Pakelii persislaides mirė Rusijoje jo tėvas ir vienas sunus. Tik po karo M. Jankus su šeima grįžo į savo kraštą toliau dirbti Lietuvišką darbą.

1923 m. atėjus valandai Klaipėdos kraštui prisijungti prie Didžiosios jau nepriklausomos Lietuvos, M. Jankus stoji vėl į vadovaujamą vietą. Jam pirmininkaujant, Vyriausiasis Mažosios Lietuvos Gelbėjimo Komitetas 1923 m. Sausio 9 d. šilutėje pasirašo manifestą į Klaipėdos krašto gyventojus ir prasideda sukilimas, kuris laimingai baigiasi Sausio 15 d. užėmus Klaipėdą. Nuo šiol jau Nepriklausomos Lietuvos globoje M. Jankus atsikviepia laisviau po atkaklių kovų ir lieka visų Lietuvų gerbiamas ir nuolat jų lankomas jo gimtuosiu Bitėnuose. Buvo apdovanotas Lietuvos garbės ordinais ir medaliais, o taip pat gavęs ir Italijos aukštą ordiną. Kai 1926 m. oficialiai lankėsi Amerikos Jungtinėse Valstybėse Mažosios Lietuvos organizacijų vardu drauge su A. Braku, Chicago miesto burmistras, pagerbdamas Jankų, įteikė jam Chicago miesto aukso raktą.

1939 m. Vokiečių naziams užgrobęs Klaipėdos kraštą, M. Jankus su šeima pasitraukė į Didžiąją Lietuvą. Čia prakentė bolševikų-Rusų pirmąją okupaciją ir nuo 1941 m. Vokiečių okupacija, tyliai ir slapta, vargingai gyvendamas kad neižurėtų piktą Vokiečių akis. Tik kai antrą kartą Rusai-bolševikai veržėsi į Lietuvą, M. Jankus su šeima pasitraukė į savo Bitėnus, bet ir čia neišlaikė teisygyeno. 1944 m. Spalio mėn. pradžioje buvo priverstas keliauti į Vokietiją. Nebegalėdamas paeiti ir kitų rankų nešiojamas iš vežimo į vežimą, po ilgos kelionės pasiekė Flensburgo apylinkes, prie Danijos sienos. Ištremime Vokietijoje net tris kartus sirgo plaučių uždegimu, kurie dar labiau palaužė jo žilą senatvę. Vokietijoje irgi gyveno vargingai. Vėliau buvo priimtas į DP Lietuvų stovyklą. Nors UNRA ir Lietuvų gydytojai rūpinosi jo sveikata, bet iš mirties nasrų neteko išgelbėti.

Martynas Jankus palaidotas Flensburgo miesto kapinėse Gegužės 28 d. Jo kunas sudegintas kad būtų galima laikui atėjus perkelti į Lietuvą. Be Lietuvų Flensburgiečių, į jo laido tuves buvo atvykę Lietuvų atstovai iš kitų Britų zonos Vokietijos sričių.

St. Gumbutis.

●BANGZUVĖ ir šikšnosparnis yra mama-lai, nes abu jie žindo savo jauniklius.

Pakeliui į Mirtį (Vokiečių kalėjimuose)

Rašo
Balys Gaidžiūnas

(Tęsinys iš pereinio nr.)

16. I. G. Farben šiukšlynuose

Rugpjūčio mėnesio saulė buvo duosni šiltais spinduliais. Dienos buvo giedrios, o mes nuo Gegužės mėnesio pradžios nebuvo saulėje, džiaugėmės kad galėsime nors oru atsigalvinti. Todėl jau pirmą dieną dėjomė šalin lopus išmargintus skarmalus ir pusnuogiai kasėme elektros kabelių nutiesti griovius. Darbas buvo vidutinio sunkumo, bet rankose tuoj atsirado puslės. Vienok, kaip faraonų laikų vergai, nežiūrėdami nei skausmų nei alkio, metėm žemes kasčiau po kastuvo.

Priziūrėtojai ir tai buvo negerai. Jo akys mes nieko nemokėjom: nei kastuvą laikyti, nei žemę mesti, nei stovėti. Pradžioje dar bandžiau priziūrėtojų aiškinti, bet buvau taip sudraustas kad tylėdamas ir apgalvodamas sunkų visų mūsų likimą, mečiau žemę smarkiau ir smarkiau. Priziūrėtojas kaip širšilas vis nerimo ir prikišė man kad esu tinginys, nuostolingas duonos ēdikas. Pradžioje tas labai nemaloniai veikė. Atrodė kad daug ko gali atsisakyti kad tik gautum ramybę, galėtum pats vienas nors mintimis pagyventi taip kaip anksčiau buvo gyventa. Pabūti ten kur mus visus dieną ir naktį traukė. Bet deja, mes buvom kaliniai-numeriai, ir su mumis kaip su numeriais tesiskaite. Jokios savo iniciatyvos, jokios savo nuomonės, jokių teisių. Mums buvo likus tik klusni ir sunki darbo prievolė.

Pirmutinė diena, kad ir sunkiose bei neįprastose darbo sąlygose, praėjo greitai. Sulaukė 17-tos valandos ir nuvalė darbo įrankius, vėl buvom išrikiuoti atgal į kalėjimą. Tai buvo baisiai sunkus grūžimas. Blogų batų nutrintos kojos degė. Ėjau kaip per žarijas ir jutau kad žaizdos didėja. Bet nei pasiskūsti nei kitaip sau padėti nebuvo galima. O tokiose sąlygose nueiti 4 kilometrus tai jau geras kančių kelias. Mačiau kaip ir kiti kaliniai ėjo per tokias pat žarijas.

Gryžęs į kalėjimą tuoj paprašiau kad leistų batus pakeisti. Dežuruojantis priziūrėtojas leido. Atsistojau laukti prie namų tėvo durų. Atėjęs jis sukėlė perkunišką šauksmą kad esu tik gerų batų gadin-tas. Emiau rodyti jog mano batai jau lopas ant lopo, jog juose pilna vinių, jog jie trinte trina kojas. Tie įrodinėjamai nieko nepadėjo ir ties mano veidu buvo pakista guminė lazda. Keikdamasis mane pagriebė už pečių ir išmetė į koridorių. Vienok, ir koridoriuje budamas rodžiau ne tik lopytus, bet ir išsikūsiusių vinių pilnus batus. Tas mano užsispyrimas paveikė namų tėvą ir jis kalinių patarnautojui liepė išmesti į koridorių klumpes.

— Jei negali eiti su batais tai eik su klumpėmis.

Turėjau būti patenkintas nors tuo laimėjimu. Atsiduręs celėje tuoj numečiau batus ir išsitiesiau ant lovos. Į kojas buvo bausis ir pažiūrėti. Kulnai ir pirštai buvo be odos. Rankiojau celėje esamus visokius nešvarius skudurus ir raišiojau žaizdas.

Man taip besitvarkant ir negirdint kas darosi aplinkui, prasidarė celės durys ir priziūrėtojas ėmė rekti kam aš draudžiamu laiku sėdžiu ant lovos. Į jo rėkiantį klausimą teatsakiau parodydamas kruvinas savo kojas. Tai menksniekis, atsakė jis. Tvarka turi būti tvarka.

Paprašiau ar negalėčiau gauti kokių vaistų ir tvarstomos medžiagos. Priziūrėtojas piktai nusijuokė ir teatsakė:

— Jei mes su kiekviena smulkmena tuoj imtume taip čiupinėti tai mūsų kalėjimas tuoj virstų ne dirbančia įstaiga, o tinginių ir dykduonių namais. — Po to žodžių užtrenkė duris ir raktais žvangindamas nuėjo toliau.

Nors kojas degė degino, bet užmigau kaip užmuštas. Kada rytą 5-tą valandą suskambėjo kalėjimo skambalas keltis, ir pasijudinau naujai darbo dienai, pradžioje visai negalėjau paeiti. Bandžiau apsiauti batais, bet nutrintos žaizdos badytė badė. Įstojau į klumpes. Buvo kiek geriau, bet gerai jutau kad jos mano kojai visai nepritaikytos. Vienok turėjau eiti ir ryžtis pakelti viską.

Tą dieną į darbą įjungė dar du mūsų šiekus. Greta manęs atsirado Dr. D. Tylys ėjome, žingsnis į žingsnį, ir greitai. Akim yedžiojome po laukų platumas, įsėjokome ko nors geresnio, bet ko, nei patys negalėjome pasakyti. Kalinys visad ir visur įsėjo. Kiekvieną suimtą traukte traukia instinktas susirasti tai kas jo padėti palengvintų ir į laisvę grąžintų.

Atėjė į fabriko darbovietę vėl ėmėmės vakarykščio darbo. Dangus buvo toks gie-

dras kad tokį gailėję papaišyti tik gėro dailininko teptukas. Saulė jau iš pat ryto buvo kaitri. Mes jau buvom bepradėdę išsirengti, kaip atsirado mus išnaudojusios firmos pareigūnas, kurį vėliau visi vadino vergų pirklį, ir priziūrėtojų įsakė mus vesti kabelio tempti. Ten kiekvienam atmatavo po 10 metrų ilgio sunkaus kabelio. Šiaip-taip užsimetėm jį ant pečių, bet ėjom svirduliuodami kaip girti. Kol atėjau klumpėm apsiavęs iki darbovietės, kojos atsirado naujos žaizdos. Batai nukruvino kulnis ir pirštus, o klumpės kojų viršų. Todėl tą dieną pradėjau dirbti basas, nes kitaip nesitikėjau nei žaizdų užgydyti, nei naujų išvengti.

Kabelį reikėjo tempti per griovius, geležinkelio pabėgiamas supiltą akmenų skal-dą, sudžiuvusio molio gabalus. Ėjau sukan-dęs dantis ir vis galvojau apie iškrypusių žmonių beširdiškumą. Keli kaliniai suklupo ir ištemptą kabelį neišlaikė, metė į žemę. Krintancio kabelio neišlaikiau ir aš, ir buvau permestas ant šono.

Netoliese stovinčiam meistriui ėmiau aiškinti kaip taip galima su mumis elgtis, juk mes esame nei žmogžudžiai, nei vagys. Kultūringuose kraštuose ir su paminėtais prasikaltėliais geriau elgtis negu su mumis. Mano kalbą išgirdo priziūrėtojas ir tuoj prie manęs pripuolė grasindamas pavartoti ginklą. Dar kartą išvadino mane nepataisomu tinginiu esant ir įjėga pastumė eiti su kabeliu pirmyn.

Beveik tuo pačiu metu, dėl nepakenčiamų darbo sąlygų, minėtam vergų pirklį pasakė žodį Dr. D. Priziūrėtojiu tik to ir reikėjo. Pripuolė ir išsitraukęs brauninę pradėjo mušti per veidą. Nei gintis, nei ką pasakyti. Mušamas pamauž traukėsi atgal, kol, gavęs stipresnį smugį į veidą, suklupo. Tada priziūrėtojas dar paspyrė koją ir pagrasė kitą kartą nušauti, jei taip dar pasikartos.

Į šią sceną buvo bausis žiūrėti, kada su-krypęs senis, nei suplysusio skatiko never-tas, muša ir sparto be jokių ribų. Į žmo-gaus kalinio prašymą atsižvelgti į mūsų nutrintas kojas ir bausių krovinių, buvo atsakyta sužvėrėjusio žmogaus smugiais į veidą. Mes visi, jei tada tik butume galėję, tą priziūrėtoją butume sudraske į smulkiausias gabaliukus. Mes visi juto-me kad esame kupini maištaujančio keršto, bet, deja, turėjome stovėti rankas nu-leidę. O vėliau, buvom neišvengiamai pri-pratinti prie tokių skaudžių reiškinų.

Nebuvo nei dienos kad vienas ar keli kaliniai, nežinodami nei patys už ką, ne-buty stumdomi ir mušami. Tik buvo toks skirtumas kad vieni priziūrėtojai mušda-vo skaudžiau ir tol kol kalinys neperkris-davo, o kiti pasitenkindavo keliais smu-giais į veidą ar spardymu geležimi apkau-sstytais batais. Ir dabar, kai pasižuriu į savo kojas, jose tebėra daug skaudžių žymių kurios tada nuo spardymo nepapras-tai ilgai negijo ir puliavo.

Baigus kabelį tempti, mus negrąžino atgal griovio kasti, ką mes jau laikėme be-veik nesunkiu darbu, bet nuvarė plytų ne-šioti. Ir vėl mes negalėjome pataikyti. Priziūrėtojas zirzė ir zirzė įkiriui širšilu, vis įsėjojo priekabiu. Mes turėjome būti tylūs, jei norėjome tą vakarą visi grįžti į kalėjimą. Taip tą vakarą visi grįžome, ir, peržengę kalėjimo vartus, atsidusome. At-sidusome kad pagaliau praėjo nepaprastai įtempta diena, kad galime laukti nakties poilsio ir bausių sapnų.

Kasdien mes buvome kilnojami fabriko rajone iš vietos į vietą. Mes pasidarė-me lyg įteisinti fabriko ir kalėjimo daiktai, su kuriais ką nori tą daro fabriko meistras ir kalėjimo priziūrėtojai. Nori — mus stumdė ir muša, nori — mus spaudžia ir spaudžia iki paskutinio įjėgos išteklaus, nori — mus varo į fabriko šiukšlynus, kur buvo verčiamos atmatos, puvėsiai ir sąs-la-vos. Tik vieno noro jie niekad neturėjo — per 10 valandų darbo dieną leisti nors ir trumpai pasėdėti ir įjėgas atgauti. To no-ro jie neturėjo, nes jie buvo vergų pirkliai, kankintojai, o dažniais atvejais ir tie-sioginiai naikintojai.

Jie savo bjauriame amate buvo tikrai gerai įgudę. Tą mes patyrėme dirbdami įvairiuose I. G. Farben šiukšlynuose nuo 1944 metų Rugpjūčio 15 dienos iki 1945 metų Sausio 27 dienos. Per tą laiką pa-tyrėm daug skausmo, pažinom Vokietį priziūrėtoją ir Vokietį kalinį, pažinom ir ki-tų tautų kalinius, mūsų nelaimės draugus. Buvom verčiami riaustis po tuos pat šiukš-lynus ir vis tikėjomės sulaukti geresnės dienos.

Vieni iš mūsų to nėsulaukė, o kitiems teko eiti tolyn ir tolyn, klupti ir keltis, bu-ti naikinamiems.

(Bus daugiau)

BALF ŠAUKIA SA-VO SEIMĄ

SEIMAS RENGIAMAS RUG-
SĖJO 2, NEW YORKE

Bendro Amerikos Lietuvių Fondo seimas šaukiamas šių metų Rugšėjo-September 2 d., New Yorke.

Pagal BALF įstatus, kiekvie-nas skyrius turi teisę rinkti ir siųsti į seimą po vieną atstovą nuo 25 narių užsimokėjusių sa-vo mokesčių. Kiekvienas skyrius, nežiurint savo narių skai-čiaus, turi teisę siųsti į seimą vieną atstovą.

Visi BALF skyriai prašomi išrinkti atstovus ir pasirupin-ti kad jie atvyktų į seimą, kurs bus tik ką grįžęs iš Europos. Jei savo darbų seimas negalės užbaigti Rugšėjo 2, jis ga-lės būti pratęstas Rugšėjo 3 d.

Išrinkus atstovą, reikia tuo-jau pranešti Centro Sekretorei. Paskutinė pranešimo diena apie atstovo išrinkimą yra Rugpjū-čio-Aug. 19.

Seimo posėdžių vieta ir dar-botvarkė bus pranešta vėliau. Nuosirdžiai kviečiame visus BALF skyrius gyvai susidomė-ti seimu, rinkti atstovus, laiku pranešti išrinktų atstovų var-dus ir paruošti, naudingų su-manymų kurie pagelbėtų Lie-tuvių šalpos darbe.

Išanksto reikiame visiems skyriams dėkingumo žodį už jų pastangas BALF seimo pasise-kimui užtikrinti.

BALF Direktorių Valdyba:
Vice pirm. Nadas Rastenis,
einas pirmininko pareigas,
Vice pirm. Antanas A. Oliš,
Vice p. Kun. Jonas Balkunas
Vice pirm. Vera J. Količienė
Sekretorė Nora Gugis
Izd. Dr. Antanas Zyromontas
Fin. Sekr. Antanas Žilinskas

PABĖGĖLIAI ATVY-KO IŠ EUROPOS

Liepos 15 atplaukė iš Bre-merhaven, Vokietijoje, laivas "Marine Flasher" su 868 kelei-viais, kurių tarpe 16 Lietuvos ir Lietuvių Amerikos piliečių. Tarpe atvykusių yra Juozas, Vladislava ir Valerija Grigai-čiai. Lietuvos Gen. Konsulo J. Budrio sesuo Valerija Grigai-tienė, per ilgą elę metų buvo gerai žinoma Kauno Valstybės operos solistė ir Valstybės Mu-zikos Konservatorijos profeso-rius. Juozas Grigaitis buvo Vyriausio Tribunolo teisėjas. Šiuo laivu grįžo Mato Miluko penkių asmenų šeima, kuri, at-gavus Lietuvai nepriklausomy-bę po pirmojo pasaulinio ka-ro sugrįžo į Lietuvą or ten lai-mingai gyveno.

Kiti atvykusieji Lietuviai tai Amerikos piliečiai: Vytautas Jucevičius su sesute Beatrice, atvyko pas gimines į Pitts-burgho apilinke.

Atvyko Jonas Jasinskas, pas gimines į Harrison, N. J.

Dr. Milda Budrienė, pas gi-minaitį į Calumet City, Mich.

Kostė Štarienė su 6 metų dukrele Irena atvyko į Worces-ter, Mass.

Elena Petrokaitė į Chicago. Albertas Musteikis tuo tarpu apsigyveno New Yorke. Jo tė-vai, gyvenę Lawrence, Mass., turėjo ten giminių ir draugų, bet nežino apie juos.

Atvykusius pasitiko ir padė-jo su formalumais Lietuvos Ge-neralinio Konsulato New Yorke attache A. Simutis.

IMMEDIATE APPRAISAL AND QUICK ACTION ON FIRST MORTGAGE LOANS

The Cleveland Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

BĖGELIŲ PADETIS KOKIA DABAR PA-

(Tęsinys nuo 1-mo psl.)

gom ne pas Vokiečius bet jie-gos verčiami traukėmės per Vokietiją pas Sąjungininkus. Mes, jei tik butume turėję sau-sumos kelią į kitą kurį kraš-tą, tikrai Vokietijoje nebutu-me atsidurę. Bet tie kurie čia buvo prievarta atvežti ir dabar griežtai atsisako grįžti, kuo juos galima pakaltinti?

Po ilgų aiškinimų ir savų ži-nių rinkimo, atrodė kad daug kur jau nebereikia aiškinti mu-sų čia atsiradimo priežasčių. Sąjungininkai aiškiai žino kad Lietuviai tremtiniai čia atsir-a-do: sumiti ir kalinimui atvež-ti į Vokietijos kalėjimus bei koncentracijos stovyklas, prie-varta sugaudyti ir atvežti dar-bams, prievarta iš Lietuvos iš-varyti frontui Lietuvoje susto-jus, ir savo noru pasitraukę nuo bolševikinio persekiojimo.

PIRMOS trys tremtinių ka-tegorijos sąjungininkams jokio galvosūkio nekėlė. Kėlė tiktai paskutinėji, nes sovietai visą laiką skundė ir dabar tebe-skundžia kad toje kategorijoje slepiasi visi karo nusikaltėliai ir nazių draugai.

Kiek čia teisybės, mums Lie-tuviams be jokių tarpininkų galima lengvai išaiškinti. Kiek mes turėjome nazių simpatijų ir jų bendradarbių turbut vi-siems aišku. Juos pirštais ga-lima suskaičiuoti. Ir tai, jei vi-si su Vokišku krauju susimai-šę, nežinia kada jie Lietuviai, o kada Vokiečiai. Tokių juk visose tautose yra, ir del kelių negalima kaltinti masės niekuo nekaltų.

LIEtuviai pabėgėliai, atsi-durę Vokietijoje, buvo vergų padėtyje. Varu buvo gaudomi visokiems darbams, prievarta veikiami į karinių tarnybų, uni-

formas. Ir visiškoje Vokiečių galyje Lietuviai nesuglebo.

Kad ir kaip verčiami nepasi-davė mobilizacijos skelbimui. Už šitą nemažą garbę atiten-ka tuo metu Vyriausį Lietu-vos Išlaisvinimo Komitetą va-dovaujantiems žmonėms, kurie viską darė kad tik Lietuviams neužtrauktų negarbę.

NEPAVYKO tada naziams sudaryti nei tariamoms Lietu-vos vyriausybės kuriai, aišku, būtų tekę tik šunuodegiavimo pareiga. O tokiu momentu ka-da esi išplėstas iš savo krašto, juk visada atsiranda daug dau-giau pagundų pasiduoti įjėgos lauziamam.

Ir ar ne skaudu kad taip at-silaikius, šiadien metami kalti-nimai, kuriais sovietai vis ta kas ne Vokiška, kas gali su-trukdyti Vokiškai įėjai įsi-viešpatauti.

Ir jei šiadien mus be jokios sąjungininkų globos vėl palik-tų Vokiečių valiai, tie patys partijos pareigūnai kurie tada gaudė į fabrikuos, dabar Lietu-vious gaudytų dar su didesniu inirtimu ir dar mandresnėmis priemonėmis naikintų.

(Bus daugiau)

RUSAI Karaliaučių, Rytpru-sių Istoriką miestą, pavadino Kaliningradu. Tas parodo bol-ševikų visišką išgyvenimą Ry-tų Prusijoje.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave. Atdara Vakaraus
VYRAMS ir VAIKINAMS

MAUDYMOŠI KELNAITĖS

Su viduje įsiutais prilauktojais
\$1.95 — \$2.95 — \$3.95

Šiaudinės Skrybėlės

Visokių pavidalų!
Visokių spalvų!

Nupiginta kaina!

Vyrams

Odiniai Diržai

daugybė pasirinkimui

\$1.00 ir \$1.50

VAIKŲ POLO MARŠKINIAI

Argyle Patterns \$1.15

DYKAI GREEN STAMPS su kožu piramū. DYKAI

Čia galite iškeisti savo Stamp Books.

Mes Duodam ir Iškeičiam Eagle Stamps

THE MAY CO. VISOS ATLIKUSIOS REMNANT DIENOS PREKĖS

NEIŠPARDUOTOS KETVIRTADIENI

Bus Parduodamos Penktadieni

UŽ TAS PAČIAS ŽEMAS

REMNANT DIENOS KAINAS

ŠTAI KELETAS I DAUGELIO MUSŲ BARGENŲ

DIDELI NUPIGINIMAI VYRIŠKŲ REIKMENŲ

Vyrų 1.00 Kaklaraiščiai. Di-delis pasirinkimas. Parda-vime po59c

3.50 ir 5.00 Kaklaraiščiai. Visoki geros rūšies ir Ti-kro šilko. Po.....2.95

Sport Marškiniai verti iki \$20. Tik už 1/2 kainos

T-Marškiniai. Visai Balti ir Bryžuoti. Po73c

33c iki \$1.00 Kojinės. Li-kučiai parduoda už pusę kainos. Pora 19c iki 50c

Vyrų Petnešos. Kiek dar jų turima. Po 39c

Vyrų Apatinės. Geros kel-naitės. Po 55c

Vyrų Nylon Kelnaitės. Jų nereik prosiyti. Po 1.59

Likučiai Vyrų Kojinių. Lisle ir Rayon. Pora 29c

Vyrų Baltos Nosinaitės su raidėmis. Mažai jų tėra liķe. Po29c

Vyrų Piniginės. Visokių rūšių. Po 89c

Vyrų 1.00 Pasų Laikyto-jai. Skirtingų rūšių. Šia-me pardavime po .. 39c

NEPAPRASTI SUTAUPYMAI GRINDŲ PATIESALŲ

	Buvo	Dabar		Buvo	Dabar
1 12x7 Pėdų Broadloom Rug	60.00	39.50	3 7.6x9 Pėdų Felt Base Rugs	13.75	8.50
1 12x8.5 Pėdų Chenille Rug	180.00	95.00	1 9x10.6 Ft. Body Brussel Rug	135.00	79.05
1 4.10x6 Pėdų Carved Wilton Rug	36.50	25.00	1 9x12 Pėdų Worsted Wilton Rug	216.00	145.00
1 9x12 Pėdų Wilton Rug	110.00	75.00	50 3x4 Pėdų Spalv. Numdah Rugs	5.50	3.50
10 6x9 Pėdų Rag Rugs	22.50	15.00	50 3x4x4 Col. Twirl Twist Rugs	6.95	4.95
8 9x12 Pėdų India Druggets	69.75	42.50	37 24x48 Col. Twirl Twist Rugs	7.95	4.50
6 6x12 Pėdų India Druggets	47.00	31.50	15 27x48 Col. Twirl Twist Rugs	9.75	5.75
1 7.6x9 Pėdų Chenille Rug	15.00	10.00	25 24x40 Col. Oval Cotton Rugs	3.50	1.75
1 9x12 Pėdų Reversible Rug	39.50	15.00	60 27x48 Col. Tufted Cotton Rugs	5.50	3.95
1 9x12 Pėdų Axminster Rug	63.50	39.50	76 19x33 Col. Swirl Glo Rugs	5.75	2.80

MAY COMPANY . . . FLOOR COVERINGS . . . SESTAS AUKŠTAS

PAJIEŠKOJIMAI

Jieškomieji ar apie juos žinantieji prašomi atsiliepi:

Consulate General of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

arba

Consulate of Lithuania
30 N. LaSalle Street
Chicago 2, Ill.

N. Y. Konsulate:

Andriulis, Antanas ir Andriulis, Stasys, bei jų dviejų vaikų Antanas ir Pranas, gyv. New York.
Augaitis, Antanas, gyv. Chicago.
Augaitis, Anelė, gyv. Pittsburgh.
Austynaitė, Veronika, iš Molynų k., Pajurio par., gyv. Philadelphia.
Baukuviene - Burkaitė, Petronėlė, gyv. Brooklyn.

Čeponis, Adomas, iš Pumpėnų m., Panevėžio ap., gyv. New York.
Česnauskaitė, Juzė.
Česnauskienė - Andriulaitė ar Andriulaitė, Ona.
Dambrauskienė - Jusaitė, iš Eržvilko, gyv. Chicago.
Daučianienė, Ona, iš Steigvilų, Žemio val.

Dawiot, Anna, gyv. Cicero, Ill.
Dovgiala, Bronislovas, gyv. Chicago.
Gates (Išganaitis), John, brolis Marijonos.

Gerdvilas, Vladas, iš Gerdvilų k., Šetos val., Kedainių ap.
Grajauskas, Antanas, sunus Jokubas, Vilkių val., Kauno ap.

Grinevičius, Paulius, gyv. Boston.
Gulbinienė, Juzė.
Ivanauskienė, Stefanija, iš Pumpėnų m., Panevėžio ap., gyv. New York.

Jeskauskas, Mikas, iš Balbieriškio.
Judickas, Kazys, sunus Antano ir Juzės, gyv. Aston, ar panašiu pavard. mieste.

Kantvilas (Kantwill), Povilas, iš Skrodlių k., Pajurio ap. Klaipėdos kr. jo žmona Račkauskaitė yra gimusi Amerikoje.

Karaciejūtė, Elena.
Kazlas, Mikas, iš Kaslių Rudos, gyv. New York.

Kolosienskienė, Marija, iš Seinų, jos vyras Julius, ir vaikai Viktoras, Simonas ir Karolina.

Lelienė, Grasė, iš Pumpėnų m., Panevėžio ap., gyv. New York.
Liogis, Gustavas, spėjama gyvenęs Cleveland, O.

Marinkevičienė - Žeimytė, Petronėlė, iš Ylakių, Mažeikių ap., gyv. Brooklyn, 1939 m., lankėsi Lietuvoje, 1940 m., grįžo Amerikon.

Matulevičius, Vincas ir Petras, iš Balsupių k., ir jo sunus.

Mažiuka, Motiejus.
Miežlauskis, Mikas, iš Avikių k., Liudvinavo val., Mariampolės ap.

Mikataitytė, Verutė, iš Medininkų k., Šimkaičių val., Raseinių ap.

Monkauskas, Vincas, ir jo sesuo Monikauskaitė, Aldona, iš Vabalų k., Ylakių v. Mažeikių ap.

Mauliunas, Antanas, ir Mauliunas, Jurgis, iš Kaslių Rudos, gyvenę New York.

Norvilaitė, Elena.
Norvilas, Jonas.

Pečiulienė - Jusaitė, iš Eržvilko, gyvenusi Chicago.

Balys, Antanas, sunus Simo, iš Krantagurų k.

Rogers, Barbara, iš Pakarnių k., Grudzių val., Šiaulių ap., gyv. Broome St., New York.

Sabienė - Širvaitytė, Ona, iš Subačiškių k., Gudelių val., gyvenusi Pensilvanijos ap.

Samkus, gyv. Portage, Pa.
Simanavičius, Stanislovas, sunus Juozas ir Anelės, iš Igočių k., Mosėdžio v. Kretingos ap.

Sirutis, Matas, iš Daktarų k., Ylakių val., Mažeikių ap., gyv. New York.

Skirius, Juozapas, sunus Juozapo, iš Petkaičių k., Skaudvilės v., Tauragės ap.

Skutulas, Jonas, ir Skutulas, Pranciškus, iš Šulpetrių k., Ylakių val., Mažeikių ap.

Stelmokas, Vytautas, buvęs Lietuviško laikraščio redaktorius.

Ties - Zamalaitė, Emilija, iš Kirkinų k., Vegerių val., Mažeikių ap., gyv. Boston.

Šlyžius, Justinas, sunus Antano, iš Plungės m., Telsių ap.

Sepetys, iš Užsilių k., Biržų ap.

Valintelis, Petras, iš Miegonių k., Vabalinko val., Biržų ap., gyv. Philadelphia.

Vaseris, iš Mosėdžio, gyv. Brighton, Mass.

Vilkaitis, Agnes, gyv. Winter Haven, Florida.
Vingelis, Vaclovas, sunus Mykolo, iš Rokiškio ap.

CHICAGOS KONSULATE

Adašimienė, ir jos dukterys, iš Aukštadvario, gyv. Chicago ar Brooklyn, N. Y.

Aleksonytė, Bronė, iš Leipalingio val., gyv. Boston.

Antanavičius, Liudvikas.
Andriulienė, Elena, gyv. Waterbury.

Bagatinnaitė - Navickienė, Karutė, iš Utenos, gyv. Maspeth, L. I.

Bajalis, Jonas, s. Motiejus, iš Linkuvos par., gyv. Chicago.

Barauskienė, Agota, iš Alytaus ap., gyv. Chicago.

Barniškis, Vincas, iš Eržvilko.

Bartašienė - Zymantaitė, Jadvyga, iš Kražių val., gyv. Chicago.

Bauza, Fridrikas ir Adelė (Kundrotaitė), gyv. Chicago.

Benešius, Stanislovas, Povilas ir Petronėlė, iš Panevėžio, gyv. Chicago.

Berzinskis, Kazys ir kiti, vaikai Viktoro, iš Girkainio val., gyv. Chicago.

Berzinskis, Kazys ir Elzbieta (Tarošaitė), gyv. Chicago.

Bielinas, Petras-Vaclovas, iš Panevėžio, gyv. New York.

Bieliskai, gyv. Brooklyn ar Phil. Bogdanskienė, Valerija, gyv. Christopher, Ill.

Bradskas, sunus Ievos, gyv. Illinois val.

Brazienė - Petkevičiūtė, Ona, gyv. Peabody, Mass.

Bražinskis, Karelis ir Alberta, ir Bražinskaitė, Ieva ir Juzė, iš Alytaus ap., gyv. Chicago.

Brundza, Jonas ir Motiejus, Marijampolės gyv. New York ar Chicago.

Brundzaitė, Elena ir Marė, dukterys Juozas ir Marijampolės, gyv. New York ar Chicago.

Bubelis, Jeronimas, sunus Adomo, iš Telsių ap., gyv. Brooklyn.

Buinauskas, Kazimieras, sunus Prano, iš Simno val.

Bukauskaitė, Bronė.
Bukauskas, gyv. Toronto.

Bukauskas, Romualdas, iš Seduvos val.

Bundza, Juozas ir Stasys, gyv. Chicago.

Čaplikas, gyv. Boston.

Cernauskaitė, Ona, iš Pajevonio val.

Cernauskas, Jonas ir Silvestras, iš Pajevonio val.

Česnavičius, sunus Uršulės, iš Vištyčio val., Vilkaviškio ap.

Cincitė - Lipnickienė, Ona, iš Pumpėnų val., gyv. Chicago.

Cirvinskis, Petras, iš Krinčių par., gyv. Chicago.

Dabauskas, Viktoras, iš Girkainio val., gyv. Chicago.

Damalakas, gyv. Brooklyn ar Phil. Danianus, Kazimieras, sunus Petro, iš Ramygalos.

Davalga, Pranas.

Deksnis, Dr. Petras, Rokiškio ap., gyv. Chicago.

Dičienė - Kronkaiytė, Juzefina, gyv. New Haven.

Dirsė, Liudėvika, gyv. St. Louis, Mo. arba Belleville, Ill.

Galinaitis, Albertas ir Robertas, gyv. New Haven, Conn.

Gintalas, Juozas, gimęs ir gyv. Chicago. Buvęs U. S. karo aviacijoje.

Glinkis, Antanas, ir jo žmona Grinevičiūtė, iš Liudvinavo val., gyv. Sydney Mines, N. S.

Grunas, Pranas, iš Gražiškių val., gyv. Detroit.

Kundrotaitė, Adelė (Bauzienė) ir Marė (Rudaitienė), gyv. Chicago.

Kundrotas, Marė, Vytoldas ir Romualdas, gyv. Chicago.

Kundrotienė, Petronė, gyv. New York.

Kunickis, Pranas, sunus Juozas, iš Kašiadorių, gyv. Chicago ar Phil. Kupčiunas, Pranas, gyv. Boston.

Kurmanskis, Juozas, gyv. Chicago.

Lankauskas, Ildefensas, Ottunas ir Ignas, iš Kražių val.

Lapinskas, Juozas, iš Zarėnų, gyv. Chicago.

Laskevičius, Jurgis ir Kazys, gyv. Waterbury.

Laurušonis, Andriejus, gyv. Chicago.

Lazdauskienė, Ona, gyv. St. Louis, Mo., arba Belleville, Ill.

Lekienė, Anastazija, gyv. Dolton ar Chicago, Ill.

Lipnickienė - Cincitė, Ona, iš Pumpėnų val., gyv. Chicago.

Mačiulaitė - Papejevičienė, Marcelė, iš Slavikų par., gyv. Chicago.

Malinauskas, Antanas, sunus Kazimieros, iš Šiaulių gyv. Chicago.

Markauskas, Vladas, iš Darbėnų val., gyv. Chicago.

Markowski, Walter (Vladas Markauskas), sunus Jono, gyv. Phil. Martynaitis, Vincas, iš Skriaubų par., farmeris, netoli Chicago.

Masalskis (Masel), Stanislovas, gyv. Brooklyn. Arba jo vaikai.

Mikosef, Juozas, gyv. Shenandoah, Pa.

Misiunas, Petras, iš Sereikių-Lygmų val.

Morkunienė, Uršulė, gyv. Nashua, N. H., arba Lowell, Mass.

Mulokaitė, Elzbieta, iš Kvetkų (Ranemūnio) val., gyv. Philadelphia.

Musteikis, Antanas, gyv. Chicago.

Navadunskis, Stanislovas, sunus Matušo, iš Pakruojos val., gyv. Chicago.

Navickienė - Bagatinnaitė, Karutė, iš Utenos, gyv. Maspeth, L. I.

Nekrašaitė - Vaišvilienė, Elena ir Sofija, dukterys Felikso, iš Šiaulių mst., gyv. Philadelphia.

Noreika, Jonas ir Steponas, iš Darbėnų gyv. Chicago.

Oleškevičius, Jonas ir Nikodemus. Nikodemus 1914-1918 tarnavo Amerikos kariuomenėje.

Papejevas, Kazys, iš Palangos, ir žmona Marcelė iš Slavikų par., gyv. Chicago.

Paplauskaitė - Raubienė Agota, iš Valangiškio, gyv. Chicago.

Paplauskas, Juozas, iš Marijampolės ap., gyv. Chicago.

Pašėnienė, Julija, gyv. ukyje prie Chicago.

Paškevičiūtė - Urbonienė, Barbora, iš Suvalkijos, gyv. Chicago.

Paulauskaitė, Ona, iš Švėkšnos v., gyv. Chicago.

Paulavičienė (Paulavagė), Juzė, gyv. Shenandoah, Pa.

Petkevičiūtė - Brazienė, Ona, gyv. Peabody, Mass.

Petrakis, Augustas ir Vincas, Krekenavos v., gyv. Chicago.

Petrusevičius, Andrius ir Stasys, g. Kenosha, Wis.

Pilipauskienė Ona, gyv. Chicago.

Pisanka, Marijonas Algirdas, šilumos m., gyv. Providence, R. I.

Prascentytė Bronė, vyro pavardė nežinoma, gyv. Chicago.

Preišas Jonas, Kazys ir Pranas, gyvenę Chicago.

Račys, vardai nežinomi, iš Surviliskio v., Kėdainių ap.

Radzevičius (Roger), Viktoras, sunus Tamošius, iš Pajavonio v., gyv. Brooklyn.

Rakickienė-Starulytė, Ona, gyv. Chicago.

Ramonas Antanas, sunus Juozas, iš Naujamiesčio val.

Rancas Jurgis, Laukžemės p., gyv. Chicago.

Raubienė-Paplauskaitė, Agota, Klebiškio v., gyv. Westfield.

Remekienė, Adolfas ir Juozas, iš Rinkėvičių, gyv. Chicago.

Rimkevičius, Adolfas ir Juozas, iš Svirnių, gyv. Chicago.

Riauškaitė Agota, vyro pavardė nežinoma, iš Vieksnių, gyv. Chicago.

Rogier (Radzevičius) Viktoras, gyv. Brooklyn.

Rubinas Kazys, Sėdos v., gyv. Chicago.

Rudaitis Juozas ir Marė (Kundrotaitė), gyv. Chicago.

Sadauskaitė-Siderevičienė, Juzė, iš Balbieriškio val.

Sadauskas, Antanas ir Martius, iš Balbieriškio val.

Saitka Juozas, sunus Mykilo, Liudvinavo val.

Satkus Vaclovas, gyv. Chicago.

Saunorytės, viena ištejęs už Katkaus, antra už Česnavičiaus, g. Chicago.

Sedlickas Juozas, gimęs 1900 m., gyv. ant Ohio St., Chicago.

Šeštakauskienė, Sotera, gyv. Chicago.

Šilinas, Antanas ir Lionginas Vahlininko val., gyv. Chicago.

Šinbas, Andrius ir Jonas, Šiaulių v., Andrius, gyv. Chicago.

Sivinskis, Pranas ir Kazys, Pajavonio v., Šiaulių ap.

Skrudis, Jonas ir Juozas, iš Rokiškio ap.

Skrypkas, Marijona, gyv. St. Louis, Mo., arba Belleville, Ill.

Slajus, Tadas ir Stasys, iš Švėkšnos v., gyv. Chicago.

Slobadus, Juozas, iš Telsių, gyv. Chicago.

Šlikas, Vaitiekus, iš Pajavonio v. Staniulienė, Apolonia, gyv. Nashua, N. H., arba Lowell, Mass.

Stankienė, Emilija, iš Kiaupiškių, gyv. Chicago.

Starulytė-Rakickienė, Ona, gyvena Chicago.

Stasevičius (Stossel), Jonas, Jurgis ir Kostantas, Seduvos v., gyvena Chicago, ar Pittsburgh.

Sulskis, A.

Sunelaitis-Sunelis, Juozas, iš Kauno ap., gyv. New York.

Sviklienė, gyv. Westfield, Mass.

Tamašienė, Anelė, iš Ukmergės, gyv. Chicago.

Tarasas, Pranas, iš Raseinių, gyv. Chicago.

Ticas, Leonardas, gyv. Chicago.

Tulauskas, Leonardas, inžinierius.

Tverjonas, Jonas, Simonas, ir Anupras, Kaltinų v., gyv. Springfielde.

Urbanienė-Paškevičiūtė, Barbora, iš Suvalkijos, gyv. Chicago.

Utkienė, Ona, gyv. Nashua, N. H., ar Lowell, Mass.

Vaišvilienė-Nekrašaitė, Elena, ir Sofija, dukterys Felikso, iš Šiaulių, gyv. Philadelphia.

LIETUVIŲ NAŠLAIČIŲ PRIETELIAMS

BALF vadovybė yra nepaprastai dėkinga Lietuvų draugijoms ir atskiroms šeimoms kurios atsilepė į prašymą ištiesti pagalbos ranką Lietuviams našlaičiams.

Visa eilė draugijų paskyrė stambias sumas našlaičių kelionės išlaidoms padengti. Daug asmenų ir šeimų pareiškė norą pasiimti Lietuvius našlaičius savo visiškam globon. Kelias dešimt asmenų panoro įsisiųti (adoptuoti).

Kadangi našlaičių atgabenimas nėra taip lengvai prieinamas dalykas kaip pradžioje atrodė, todėl BALF vadovybė turėjo susilaikyti nuo tolimesnių prašymų paramos. Iki šiol Ameriką atvežti keturi našlaičiai — trys mergaitės (dvi po 16 metų ir viena 17 metų) ir vienas berniukas (15 metų). Niekas nebuvo pareiškęs noro įsisiųti tokio amžiaus našlaičių. Turimas našlaičių sąrašas rodo kad aški dauguma jų yra vyresnio negu 12 m. amžiaus.

Dabar laukiama naujo, tikslaus sąrašo, kurs parodytų našlaičių tėvų vardus ir jų kilimo vietą.

Kai turėsime daugiau žinių tuojau pranešime ir per laikraščius ir per BALF skyrius ir tiesiog visoms šeimoms kurios nori įsisiųti našlaičius. Visi pinigai suaukoti našlaičių reikalam yra atskiroje sąskaitoje.

Pastaba Skaitytojams

Jeigu kada negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos prisiųsti tą numerį, nerasykite: "Negavau pereinoto numerio:" bet pažymėkite aiškiai: Negavau nr. 5, ar 15, ar 34, ar 47". Tas palengvins be jokių sunkumų greit pasiekti jums tą numerį kurio negavote.

DIRVOS Administracija.



Cma daugiau negu tepalai
palaikyti **BALTAS**
MINKSTAS RANKAS!

Rankų prižiūrėjimas yra visada sunkus, niekad nesibaigiantis darbščios šeiminkės darbas.

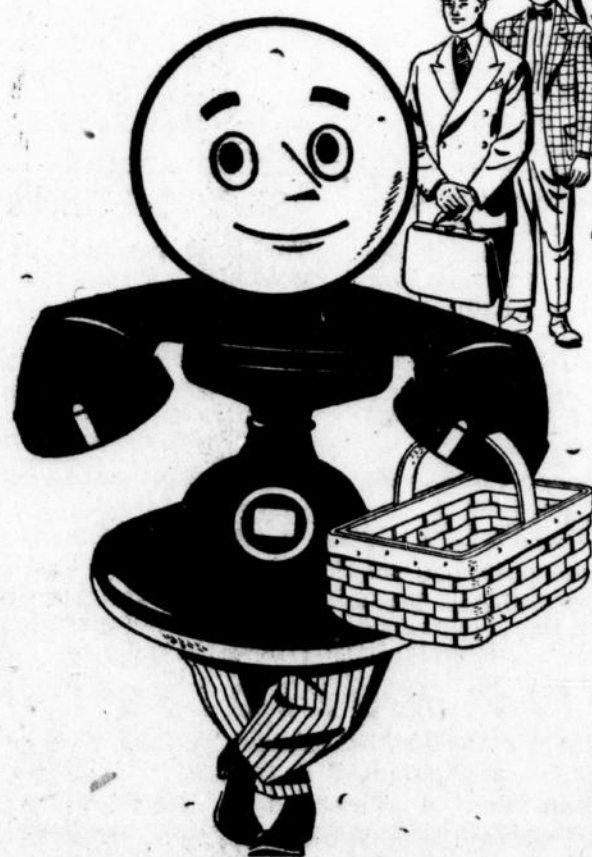
Todel tai daugybė moterų nori turėti pilnai-automatišką Elektriską Skalbtuvą. Jis ne tik sutaupto joms laiką ir darbą... jis nenuvaro taip rankas ir jos gerai išrodo.

Skalbimo dienomis, pilnai-automatiškas Elektriskas Skalbtuvas išskals, išplaus ir drėgnai išdžiovins jūsų baltinius viena ištisine operacija... paliausuosiant jūsų laiką kitiems reikams... nebuna reikalinga praleisti ištisas valandas laiko sumerkus savo rankas į karštą vandinį.

Yra lengva, greita ir ekonomiška atlikti savo skalbimą pilnai-automatišku Elektriskų Skalbtuvu. Jūsų pardavėjas mielai sutiks parodyti kaip jis pilnai veikia.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

Mes stovime eilėje gavimui reikmenų, taipgi!



Daugumą reikmenų dar sunku gauti. Nekurios gaunamos apribotais kiekiais. Kitų visai negalima dar gauti.

Jums, tai svestas ir cukrus ir mėsą, ir vaisius ir daug kitų dalykų. Mums gi, varis ir plienas ir švinas ir medis ir misingis ir audiniai — ir eilė kitokių dalykų.

Prieš kelis mėnesius išrodė lyg dalykai pradės gerėti. Bet sutramdytos dalykos suvaržė reikmenų gavimo padėtį. Praeitų kelių savaičių bėgyje, daugelio reikmenų trukumas buvo daug kritiškesnis negu karo metu.

Mes radom daugelį pavaduotojų, pasinaudojom senomis reikmenimis ir naudojome visokius kitus galimus būdus padėčiai pagelbėti, kuri tebėra toli nuo normalės.

Nors mūsų programos tapo sutramdytos sąlygomis kurių mes negalime sukontroliuoti, jūs galite pasiekti šiuo—

Mes einam pirmyn kaip greitai galima, ir kaip tik reikmenų gavimas pagerės mes eisim pilnu žingsniu.



THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

KAIP ATNAUJINT DIRVA

Kaip tik jūsų pranešata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esančią Dirvą, ir atnaujinimo kortelę, idėkit \$2 popierinius ir įrašę savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

PRANEŠKITE

Savo Antrašio Permainas. Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antrašį Dirvos Administracijai, ne paštai, nes paštas nesijus jums Dirvos ir naują vietą įsigyti nepranešit. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi.

Dirva Cleveland 3

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

DIRVA—6820 Superior Avenue. ENdicott 4486—Atdara vakarais

Dirvos Agentura vėl Turi Laivakortes

Per karą neveikus Dirvos Laivakortė Agentura vėl atnaujina savo veikimą: vėl daro dokumentus giminių partraukimui iš Europos, taipgi parduos laivakortes į Europą ir iš Europos, taipgi turistams į šilts pietų salas.

Kurie nori padaryti affidavitus savo giminiams, ypač pabėgėliams iš Lietuvos, atvežimui į Ameriką, Amerikos piliečiams ir nepiliečiams, gali kreiptis į Dirvos agenturą. Atdara vakarais iki 7 val. Agentūros reikalais prašomi nesikreipti trečiądieniais ir ketvirtadieniais.

CLEVELANDUI pieną prištato net 6,800 placios apielinės pieno ukinkų.

Ukininkams pakelta kaina ir todėl pienas pabranginamas iki 18c kvortai. Tačiau žinantieji sako kad dėl pabrangimo pieno suvartojimas sumažės 10 nuošimčių.

VIESNIOŠIS DETROITO

Clevelande viešėjo trys Detroitietės, Marė Dorinas, Jieva Balsienė, ir Elzbieta Šnerpunienė, su sunum Algirdu. Jos atvyko pas Mr. ir Mrs. K. Lesnikauskus dalyvauti Lesnikauskų dukters Ruth 16 metų gimtadienio sukaiktuose. Kartu buvo apvaikščiota ir Stasio Gužausko, Marės Gužauskienės su-naus, 23 metų amžiaus sukaiktuves; buvo taip sakant dvejos gimtadienio sukaiktuves. Visi dalyvavusieji turėjo "gerą laiką". Viešnios apsilankė Dirvos redakcijoje ir aplankė kitus savo pažystamus ir praleidusios tris dienas Clevelande išvažiavo antradienį po pietų atgal į Detroitą. Kelionę atliko automobilu.

LAISKAI CLEVELANDIEČIAMS

Dirvos Redakcijoje randasi laiskai šiems Clevelandiečiams: Marei Krugienei, Magdalena Jančiuvienė, Serbenčiukė, iš Veiverių val. Marė Obelenienė, Pipiraitė. Vytautas Navarskas, iš Kupiškio v. Saurių k. Ella Beifus, Kalweit, ir Gustav Schwandt, iš Gražiškio k. Vilkaviškio ap., apie 60 metų amžiaus. Marijona Krunklevičienė, po tėvais Krampaitė. Taipgi Jakubauskaitės (Pauzėnė, Janušienė, Berkevičienė). Pranė Stimbirytė-Vaičiūnienė, iš Vaidilonių; Antanas Bartulis, ir Jonas Lapeikis. Agota Jasaitytė-Grigienė. And. Senkus, Jonas Senkus, Motiejus Senkus. Vincas Urbšaitis ir Ona Urbšaitė, taipgi Juozas Andriulis.

KUR VAŽIUOSIT sekmadienį, Rugs. 4? Nagi į Dr. T. Mošaičio sodą, į smagų LVS 1-mo skyriaus pikniką. Kurie mėgsta smagiai laiką praleisti gražioje vietoje paežerėje, pasilinksinti, pasikortuoti, pasifundyti su savo draugais, užkviesti ir tą pikniką. Pradžią bus nuo 2 val. po pietų, 26001 Lake Shore Blvd.

MESOS mieste atsirado pakankamai, bet kainos pakeltos, ir dėl to gudresnės šeimininkės susilaiko nuo pirkimo, arba jei perka tai mažai ir pigesnes mėsas.

Sviesto taip pat yra užtektingai, pabranginta kaina.

Atsiranda daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Maistą branginant, CIO agitatoriai išaukė dirbtuvių darbininkus protesto streikui. Nekurie darbininkai ejo į jų su-rengtas prakalbas, bet iš tikė-tų 35,000 žmonių prakalbų paklausyti susirinko apie 2,000.

Tas parodo kad net iš dirbtuvių išstumti darbininkai nepritaria CIO vadams ir nėjo jų klausyti.

Geriausias protestas prieš maisto brangimą yra pačių šeimininkių susilaikymas nuo pirkimo per kokį laiką, iki pardavėjai apmąžins kainas.

CIO vadai šoko pirmiausia išreikalauti savo darbininkams aukštas algas, o dabar nori užkirsti kelią skerdyklų darbininkams gauti daugiau mokes-ties, mėsos pabranginimu.



ŠIS 17 metų amžiaus Chicago's Universiteto studentas, W. Feirens, iš ligoninės nešamas į policijos nuovada tyrinėjimui jo sąryšyje su Suzanne Degnan pagrobimu ir nužudymu.

CLEVELANDO gyventojai kasdien sunaudoja po apie 280 milijonų galionų vandens. Vietą dieną pereitą savaitę sunaudojo net 293 milijonus galionų.

NASLAIČIŲ NAUDAI

P. Šv. N. Pagalbos parapigėje rengiamas pasilinksminimas su kortavimu ir šokiais, paruoštas sode ir salėje, 18022 Neff Road, Lietuvių naslaidžių gelbėjimo fondo naudai. Tra-pomoga bus kitą sekmadienį, Liepos 28, pradžią 3 val. po pietų, įžanga 50c.

KARPENTERIAI baigė savo streiką. 3,000 jau grįžo į darbus. Jie gaus mokėti po \$1.90 į valandą. Prasidėjo statybos darbai kurie buvo sulaukyti dėl jų streikavimo.

LIGONINĖJE

Ona Mihelichienė, mūsų veikeja, Liepos 16 d. pasidavė į Polyclinic Ligoninę operacijai. Linkime jai greitai pasveikti.

CLEVELANDO PAVADINIMAS

Cleveland miestas buvo istegtas kaip mažas kaimelis 1796 metais, kuomet prie Cuyahoga upės apsisitojo atvykęs iš Connecticut valstijos pasiuntinis Gen. Moses Cleveland su savo palydovais šiuos plotus užimti Conn. valstijai.

Tos sukaiktuvės miesto valdybos bus oficialiai atžymėtos pirmadienį, Liepos 22 d., vidurmiestyje.

Čia anais laikais miesta kuriant, naujai atėjusieji balti žmonės nežinojo nei kaip pavadinti naują sodybą. Nekurie palydovai sakė vardas tik-tu "Cuyahoga", nuo upės. Bet kiti pasiūlė pavadinti jų vado generolo vardu, ir Gen. Cleaveland jausdamas sau už garbę, tą pavadinimą užrašė ant žemėlapių. Jis betgi po to sugrįžo į Connecticut ir niekad daugiau neatvyko pamatyti savo vardu įkurto miesto.

Tada jau buvo miestelis šioje dalyje, dabar žinomas Newburgh, ankstesnių baltų atėjūnų įkurtas, šešios mailės į pietus nuo Clevelando kaimelio.

Kaimelis išaugo į milžinišką miestą ir pats Newburgh tapo įsuktas į šį miestą.

Turėdami parduoti ar išnuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje.

Skelbimus atneškite gata-vai parašę. Priimami iki pietų trečiądieniais.

Atsiraudo daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Maistą branginant, CIO agitatoriai išaukė dirbtuvių darbininkus protesto streikui. Nekurie darbininkai ejo į jų su-rengtas prakalbas, bet iš tikė-tų 35,000 žmonių prakalbų paklausyti susirinko apie 2,000.

Tas parodo kad net iš dirbtuvių išstumti darbininkai nepritaria CIO vadams ir nėjo jų klausyti.

Geriausias protestas prieš maisto brangimą yra pačių šeimininkių susilaikymas nuo pirkimo per kokį laiką, iki pardavėjai apmąžins kainas.

CIO vadai šoko pirmiausia išreikalauti savo darbininkams aukštas algas, o dabar nori užkirsti kelią skerdyklų darbininkams gauti daugiau mokes-ties, mėsos pabranginimu.

Atsiraudo daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Maistą branginant, CIO agitatoriai išaukė dirbtuvių darbininkus protesto streikui. Nekurie darbininkai ejo į jų su-rengtas prakalbas, bet iš tikė-tų 35,000 žmonių prakalbų paklausyti susirinko apie 2,000.

Tas parodo kad net iš dirbtuvių išstumti darbininkai nepritaria CIO vadams ir nėjo jų klausyti.

Geriausias protestas prieš maisto brangimą yra pačių šeimininkių susilaikymas nuo pirkimo per kokį laiką, iki pardavėjai apmąžins kainas.

CIO vadai šoko pirmiausia išreikalauti savo darbininkams aukštas algas, o dabar nori užkirsti kelią skerdyklų darbininkams gauti daugiau mokes-ties, mėsos pabranginimu.

Atsiraudo daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Maistą branginant, CIO agitatoriai išaukė dirbtuvių darbininkus protesto streikui. Nekurie darbininkai ejo į jų su-rengtas prakalbas, bet iš tikė-tų 35,000 žmonių prakalbų paklausyti susirinko apie 2,000.

Tas parodo kad net iš dirbtuvių išstumti darbininkai nepritaria CIO vadams ir nėjo jų klausyti.

MIRIMAI

MAGILA Tamas, 53 m., nuo 9005 Columbia avenue, mirė Liepos 15, laidojamas Liepos 19, Kalvarijos kapinėse. Pamaldos P. Šv. N. P. bažnyčioje 9:30 val. ryto.

Liko žmona, Katrina, ir duk-tė Lillian.

ONA DIDŽIULIS, 56 m., nuo 1647 E. 73 st., mirė Liepos 11, palaidota Liepos 15 d., Kalvarijos kapinėse. Pamaldos at-sibuvo Šv. Jurgio bažnyčioje.

Liko vyrras, Kazys, du su-nai, Ignatius ir Stanley, duk-tė Mrs. M. Chormann, sesuo Mrs. S. Antonovich.

Šių abiejų laidojime pasitar-navo laidojimų direktorė Del-la Jakubus.

Lietuviai Clevelando 150 Metų Sukakties Minėjime

Clevelando miestas pasiruošęs minėjimui 150 metų savo įsikurimo sukakties. Šį sekmadienį, Liepos 21, nuo 2 val. po pietų, prasidės didžiulis para-das iš miesto ir eis Euclid ave. iki East Blvd. ir paskui bulva-rį į Tautų Kultūrinis Darže-lius.

Parade visos tautos ruošia savo trokus pagal arkitektų nurodymą. Lietuviai turės sa-vo papuoštą troką kuriame va-žiuos tautiniai rubais pasirė-dę rinkiniai abiejų Lietuviškų parapijų choristai, dainoms va-dovaus muzikas Vincas Greičius.

Visi Lietuviai susidomėkime šiuo paradu ir ateikime į Lie-tuvių Kultūrinį Darželį laukti eisenos, iš kur geriausia bus viskas matyti.

Lietuvių K. D. moterų komi-sija rengiasi turėti įvairių vai-šių Darželyje. Moterų choras ir Lietuviškų šokių grupė at-likis programą; šokiai bus tik tautiški; moterų choro vedėja Adelaide Milauskaitė, šokių di-rektoriaus Ignas Visockas.

Kadangi Liepos 22 praside-da čia LRKSA 55-tas seimas tai daugelis atvykusių svečių delegatų turės progą pamatyti iškilmes Lietuvių Kultūrinio Darželyje. Seimas įvyks Hol-lenden Hotel, Liepos 22-24.

Kurios komisijos narės esat pasižadėjusios kokius valgomus dalykus Darželio iškilmėms, jei negalėsit išanksto priduoti tai atvežkit tiesiog į Darželį, kur bus komitetas visa tai priimti.

Valdyba.

PARSUDUODA SMUIKA IR KONCERTINA

gerame stovyje, kaina prieina-ma. Galima pamatyti vakarais po 4 v. ir sekmadienį visa die-ną. Adr.: 1633 E. 50th Place.

MOTERIS REIKALINGA

priziūrėjimui 14 mėnesių amž. kudikiui, tėvams dirbant. Gaus kambarį, valgį ir užmokestį. Kreiptis: Mrs. Bauerlein, 1301 E. 68th St.

Skelbimai Dirvoje

Turėdami parduoti ar išnuomoti namą, kambarį, ar parduoti kokius daiktus kuriuos kiti gali sunaudoti, pasiskelbkite Dirvoje.

Skelbimus atneškite gata-vai parašę. Priimami iki pietų trečiądieniais.

Atsiraudo daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Maistą branginant, CIO agitatoriai išaukė dirbtuvių darbininkus protesto streikui. Nekurie darbininkai ejo į jų su-rengtas prakalbas, bet iš tikė-tų 35,000 žmonių prakalbų paklausyti susirinko apie 2,000.

Tas parodo kad net iš dirbtuvių išstumti darbininkai nepritaria CIO vadams ir nėjo jų klausyti.

Geriausias protestas prieš maisto brangimą yra pačių šeimininkių susilaikymas nuo pirkimo per kokį laiką, iki pardavėjai apmąžins kainas.

CIO vadai šoko pirmiausia išreikalauti savo darbininkams aukštas algas, o dabar nori užkirsti kelią skerdyklų darbininkams gauti daugiau mokes-ties, mėsos pabranginimu.

Atsiraudo daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Maistą branginant, CIO agitatoriai išaukė dirbtuvių darbininkus protesto streikui. Nekurie darbininkai ejo į jų su-rengtas prakalbas, bet iš tikė-tų 35,000 žmonių prakalbų paklausyti susirinko apie 2,000.

Tas parodo kad net iš dirbtuvių išstumti darbininkai nepritaria CIO vadams ir nėjo jų klausyti.

Geriausias protestas prieš maisto brangimą yra pačių šeimininkių susilaikymas nuo pirkimo per kokį laiką, iki pardavėjai apmąžins kainas.

CIO vadai šoko pirmiausia išreikalauti savo darbininkams aukštas algas, o dabar nori užkirsti kelią skerdyklų darbininkams gauti daugiau mokes-ties, mėsos pabranginimu.

Atsiraudo daugiau ir miltų, todėl reikia tikėtis kad duonos didesnio trūkumo neapsireikš.

Witnesses Reveal TERROR in Lithuania

THREE PRIESTS CRUCIFIED BY REDS, DECLARE CHICAGO CLERICS

(Reprint of Chicago Herald-American, Sun., July 7)

By Stanley Pieza

RED brutality in Lithuania and other Baltic states is equal to the worst of Nazi rule, two young Roman Catholic priests, former Chicagoans, who were evacuated from Lithuania, said here yesterday.

The eyewitness picture of conditions in the former Baltic republics was presented by the Revs. Justin Klumbis, 34, and Raymond Klumbis, 32, brothers, who were born in Chicago and taken by their father in 1921 to Lithuania, where they studied and were ordained priests.

They left a displaced persons camp in Felsenburg, Germany, three weeks ago and arrived in Chicago last week, although all the while they had American passports and visas four years ago to leave Lithuania.

Exit Barred —

They were forbidden to leave by Soviet commissars, the young priests said.

Lithuania, under second Red occupation since July, 1944, is ruled by nearly 50,000 Soviet troops.

The priests charged mass depor-tation of Lithuanians to Si-beria.

"The Soviets disregarded all personal rights, trampled upon religion and are still destroying the Lithuanian nation, by loot, murder and rape."

The brothers were evacuated from Lithuania immediately be-fore the second Soviet occupa-tion, but lived under Red rule during the entire earlier occu-pation which started June 15, 1940, and continued for over a year until the Nazis came.

But to their refugee camp in Germany streamed other thou-sands of Lithuanians.

The refugees, the brothers said, told them of mass depor-tations while Asiatics were given Lithuanian farms and home-steads.

Dying in Cells —

At present, all farms in Lith-uania are collectivized, Lithuan-ian patriots are dying in jails and concentration camps, and all young men are forced in the Soviet Army, the priests reported.

Father Raymond continued: "The Red soldiers in Lith-uania have indulged in bestial-ity undreamed of by western civilization—they even flogged three Catholic priests and later nailed them to wooden crosses."

Though not eyewitnesses to the crime, Father Raymond said

the execution of the priests took place on June 24, 1941, and was discovered by Lithuan-ian patriots. Father Raymond added:

"Everyone in Lithuania knew of the crime. The Communists directed by the NKVD, on that day swept the nation under a wave of terror, in which were killed 5,000 men, women and children, and 30 Catholic priests.

Priests Crucified —

"Among the priests were the Revs. Justin Dabrila, Vaclovas Balsys and John Petrika, who were taken by Soviet soldiers to Raudavones woods and cruce-fied."

"That day climaxed the So-viet orders to evacuate 700,000 Lithuanians to Siberia and to other parts of Russia."

"The orders, copies of which were sent by Lithuanian under-ground to the U. S. State Dept. and to the Vatican, were signed by Commissar Gladkov."

"We saw the orders."

Both priest-brothers were ar-rested several times by Reds. Here is Father Raymond's ac-count:

"The Soviet commissars knew my brother and I were Ameri-cans but they watched us."

"One day I was arrested at Lygomai, with 500 others, all charged with the shooting of two Russian soldiers."

"We were to be shot, but the Soviets were able to execute only four of our group as the Lithuanian patriots became too active in that territory."

On another occasion Father Raymond was talking to a NK-VD commissar, Petrov, who paraded with a breastful of medals. Petrov told Father Raymond:

"These I got in Russia for killing priests, now I'm here."

Tried Bribery —

One day at Lygomai, a So-viet commissar approached Fa-ther Raymond, offering him 1,500 rubles a month and a job to quit his priesthood.

On Lithuania's national holi-day, Feb. 16, 1941, Father Ray-mond and his brother partici-pated in church services and sang the Lithuanian national anthem. Father Raymond con-tinued:

"Two days later the Soviets arrested the choir, director, all members of the choir, the pas-tor and assistants and gave all of them fines and jail sentences."

On the same day in Radvilš-kis, the youths of the town were carrying a wreath to the unknown Lithuanian soldier's grave.

Nearby is Kelley's Island with its mysterious Inscription Rocks and its huge Glacial Grooves.

Near Castalia is the amazing Blue Hole. The outlet to an un-derground river, the level and the temperature of the water re-main constant. Tradition says that the depth has never yet been plumbed.

At Cedar Point there are beach-es for those who wish to lie on the sand and sun themselves or enjoy the coolness of Lake Erie's water.

Hotels and tourist houses are plentiful for those who wish to spend a longer time in this his-toric and scenic area.

There are few drives in Ohio or, for that matter, in the country that have the scenic charm of the lake road in the Sandusky area. The highway hugs the shore of this great inland body of water for many miles.

At one point it crosses Sandusky Bay on a long bridge.

Lake Erie is worth seeing in all seasons and in all weathers. When the winds are blowing, huge waves beat against the sandy shores and the rock ledges.

Far out can be seen freighters carrying their cargoes of ore from Lake Superior to the steel mills of Ohio and Pennsylvania.

Closer in are usually myriads of pleasure craft—sail boats, speed boats, row boats. From the latter hopeful fishermen drop their lines in what is considered one of the state's best fishing grounds.

But scenery is not the only at-traction by any means. From Sandusky ferries take the visitor to the group of islands which pic-turesquely dot the western end of Lake Erie.

Here is Put-in-Bay with its towering shaft commemorating Perry's victory over the British in 1813. On the very top of this 352-foot granite column is a plat-form giving the visitor the mag-nificent view of the lake islands and the Ohio shores to the west.

In Sandusky Bay itself is John-son's Island where Confederate

officers who were prisoners of war were housed.

Nearby is Kelley's Island with its mysterious Inscription Rocks and its huge Glacial Grooves.

Near Castalia is the amazing Blue Hole. The outlet to an un-derground river, the level and the temperature of the water re-main constant. Tradition says that the depth has never yet been plumbed.

At Cedar Point there are beach-es for those who wish to lie on the sand and sun themselves or enjoy the coolness of Lake Erie's water.

Hotels and tourist houses are plentiful for those who wish to spend a longer time in this his-toric and scenic area.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

21 Slain —

The Soviet troops surround-ed the cemetery, opened fire and killed six persons.

They arrested 15, who were killed as "enemies of the state". On All Souls' Day of 1940 in Kaunas, 40,000 people were all singing hymns in a cemetery. The ceremony was broken up, but not before 300 youths were killed or wounded.

Despite the dangers and hard-ships, Lithuanian peasants and patriots are still fighting for Lithuania's liberty, the priests said.

LITHUANIA TODAY

By Frances Mary Siedlik.

ONCE again Lithuania is under the Russian yoke. The last remnants of indepedence are taken from her and she has again become INCORPORATED BY FORCE to the Soviet Union. The Lithuanians are servants in their own country and homes.

Just as before, the energies of Russia are directed particu-larly against all cultures. All higher education is suppressed. Lithuanian books, pictures and language is being destroyed.

The freedoms of speech, press and radio are not known, and professions and arts are dis-couraged.

The Lithuanians are hungry people! Whatever is raised is taken by the occupants to feed their troops and people, leav-ing the Lithuanians hungry, causing deaths and sickness.

Recent reports state that 85 per cent of the children are victims of tuberculosis due to lack of food and clothing.

The last time Russia occu-pied Lithuania they thought this land was theirs for keeps. But because there remained patriotic fighters for Lithuan-ian Independence, Lithuania re-gained her freedom after World War I. These ardent fighters and patriots fought and built up their country that had been destroyed by war in an amaz-ingly short time because of their will to work and survive.

Lithuania gained a great deal but her prosperous future was shattered by World War II as

once again Russia occupied her.

I cannot believe that Lith-uania is wiped off the map fore-ver! There still remains the ardent patriotic fighters who will go on fighting and never giving up to seek independence for their motherland.

If Lithuania's case was pre-sented before the Democratic nations of the world, and a fair decision was made, her freedom would be restored. — Then the future of the Lith-uanian people and their nation would be a happy one and once again her thoughts would turn to the building of a bigger and better nation.

"CRIME DOES NOT PAY," is a statement we all have of-ten heard. Is it not a crime to take a country, destroy all its cultures, and above all try to destroy its people? A crimi-nal must pay for his crime and sooner or later each crimi-nal is brought to justice. There-fore, remembering this, let us go on hoping, praying, and working to regain the indepen-dence our forefathers fought and died for.

We Lithuanians must wait patiently and proudly, remem-bering that old saying: "Kas Bus Tas Bus Bet Lietuva Ne-pražus" — "Come what may, Lithuania will always be". Let us keep our faith in God, work and fight, for no good deed is ever done in vain.

AKINIAI galima gauti pas D-RĄ MATULAITI (Lait)

7829 Euclid Avenue

NOTARY PUBLIC Turint reikalą notarizuoti dokumentus kreipkitės į

K. S. KARPIUS 6820 Superior Ave. ENdicott 4486

ISTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba ra-kandai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERŠIS, dėl apkaivni-mo, ko visada reikalauja ap-draudos kompanijos pirm ne-gu išmoka už nuostolius.

P. J. KERŠIS 609-12 Society for Savings Bld. Telef.: MAin 1773.